

Bericht über das Altstädt. Gymnasium zu Königsberg in Pr. von Ostern 1851 bis Ostern 1852. Womit zur öffentlichen Prüfung der Schüler aller Classen

am
5. April Vormittags von 8 Uhr und Nachmittags von 2½ Uhr ab
und

am **6. April** Vormittags von 9 Uhr ab
zugleich im Namen der Lehrer der Anstalt

Dr. Johann Ernst Ellendt.

Voran geht eine Abhandlung von dem Gymnasiallehrer Dr. **Krah:** De fixis quae dicuntur deorum et herorum epithetis.

Königsberg, 1852.
Gedruckt bei E. J. Dalkowski.

Ordnung der Prüfung.

Montag, den 5. April, Morgens von 8 Uhr ab:

Tertia B.: 1. Religion. Dr. Krab.
2. Latein. Fatscheck.

Quarta: 1. Latein u. Deutsch. Dr. Möller.
2. Geometrie. Schumann.

Quinta: 1. Deutsch. Fatscheck.
2. Naturkunde. Schumann.

Sexta: 1. Latein. Dr. Richter.
2. Rechnen. Rosatis.

Nachmittags von 2½ Uhr ab:

Tertia A.: 1. Griechisch. Dr. Nitka.
2. Geschichte. Dr. Möller.

Secunda a.: 1. Griechisch. Cand. Retzlaff.
2. Deutsche Literatur. Dr. Richter.

Dienstag, den 6. April von Morgens 9 Uhr ab:

Secunda a.: 1. Griechisch. Dr. Nitka.
2. Mathematik. Müttrich.

Prima: 1. Griechisch. Der Director.
2. Geschichte. Dr. Möller.

Nach der Prüfung erfolgt die Entlassung der Abiturienten durch den Director.
Zum Schlusse wird der Singchor des Gymnasii unter Leitung des Musikdirectors Sobolewski einige Gesänge vortragen.

De fixis quae dicuntur deorum et heroum epithetis

De fixis quae dicuntur deorum et heroum epithetis.

Quum nulla a veteribus grammaticis regula tradita sit nec tradi possit (v. Lob. Parall. Diss. V.) qua substantiva et adjectiva discernantur, recentiores grammatici nomine attributivorum ea significare coeperunt quae tamquam medium inter substantiva et adjectiva tenent locum. Nomen attributivum ipsum apud Romanos nunquam legitur, et attributum id quod nos praedicatum dicere solemus significat. Res autem veteribus grammaticis non magis ignota erat quam nostris. Priscianus II. p. 74. (Krehl.) „Adjectivum, inquit, est quod adjicitur propriis vel appellativis et significat laudem vel vituperationem vel medium vel accidens unicuique. Accidens id est suum uniuscujusque, ut niger corvus et altum mare. Inveniuntur tamen etiam in propriis quaedam hujuscemodi ut Gradivus Mars et Ennosigaeus Neptunus et Quirinus Romulus etc.“ Graeci grammatici ea epitheta quae accidens uniuscujusque significant ἐπίθετα καὶ ἴδιότητα s. εἰς ἴδιότητα (v. c. Phavorinus p. 1526, 25.) s. ἐν ἴδιότητι vocant. Sic Eustathius p. 1147, 56. τὸ δὲ Κυλλοποδίων, ait, οὐ σκωπικῶς Οὐηρος ἔφη σιλλογοφῶν εἰλῆ, ἀλλ ἡ καὶ ἴδιότητα ἡ ποδὸς ἀπόδειξιν, pro quo καὶ ἴδιότητα idem utitur p. 73, 30, ubi postquam de aliis navium epithetis exposuit, sic pergit: κοῦλαι δὲ οὐ διαστατικᾶς ὀνομάζονται ἀλλὰ καὶ ἴδιότητα. Idem significat ἴδιως apud eundem p. 1753, 58. ἴδια p. 19, 7. 184, 36. Schol. II. XVI 185, alibi.

Ἐπίθετα ipsa pro quo κατηγοριὰ dicit Schol. Dionys. gr. 864. a Graecis ea appellantur quae a latinis grammaticis (Prisc. II. p. 72. cf. Macrob. Sat. I, 24, 19.) adjectiva, a Quintiliano X, 4, 24.¹) apposita appellantur. Quae nos arctiore hujus vocis significatu epitheta dicere solemus, modo ἐπίθετα modo ἐπιθετικὰ (v. c. Herod. ad II. π, 57) dicuntur. Persaepe apud Eustathium κοιλὴ Λακεδαιμῶν ἐπιθετικῶς (p. 293, 29), κρανῖον Ἰωανῆ ἐπιθετικῶς (p. 1414, 58), κρατερώντικης ὑποι καὶ ἡμίονοι ἐπιθετικῶς (p. 156, 10)²) et alia plurima legimus. Sed, uti jam diximus, utraque voce et ἐπιθέτῳ et ἐπιθετικῷ promiscue utuntur, et ἐπιτίθημι alicui epitheton tribuere significat. v. Schaeff. ad. Schol. Par. Ap. Rh. II, 11. Pro ἐπιθετικῶς si de deorum epithetis loquitur Eustathius nonnunquam ἐπωνυμικῶς dicit. Quanquam scio, cognomina et epitheta deorum et herorum saepius discerni, tamen utraque interdum eodem intellectu usurpata reperi v. c. Eust. p. 816, 26. cf. 1485, 4. 169, 26. 711, 52. 1885, 52. Contra Hesychius, Suidas, ali saepe pro ἐπωνυμίᾳ vel ἐπίκλησις utuntur voce ἐπίθετον.

¹⁾ cf. V, 10, 86. IX, 2, 10. al. II. ²⁾ cf. 1655, 45.

Eam rationem atque viam quam in dividundis epithetis Charisius lib. IV. Donatus (de barbarismo), Damnius in lex. et alii quos Conradus Dinnerus commemorat in libro „Epithetorum graecorum farrago locupletissima“ Praef. et nuper Schulze „Verzeichniss der Homerischen Epitheta“ Progr. schol. Zullich. 1851. secuti sunt nobis ingredi non licet. Hi enim non de attributis quae dicuntur sed de omnibus adjectivis disserunt. Praeterea difficile est dictu quaenam deorum et heroum epitheta ab animo quaeque a corpore aut extrinsecus sumta sint. Postremo eorum epithetorum de quibus nos exponere in animo habemus parva tantum pars discretionis causa τρόπος διαστολήν (Eust. p. 108, 16. 543, 22. 620, 3. 1505, 24. etc.), minor etiam ornatus causa (cf. Meyer Comment. de epith. ornant. vi.) propriis additur. Itaque haud scio an melius fuerit faciliorem eamque simpliciorem designationem substituere. Sed quoniam de communibus epithetis (χοινὰ s. καθολικὰ) et de temporariis hoc loco agere non licet, perpetua s. fixa (χύρια s. ἴδιωνμα) tantum percensere malui simili ratione usus qua ante hos paucos menses utebatur Dr. Theodorus Fischer in dissert. De differentiae orationis homericae et posteriorum epicorum in usu et significatione epithetorum. Regim. 1851.

Quaenam autem epitheta fixa quaenam communia dicenda sint, in universum difficilis vel adeo insolubilis est quaestio. Nullum enim, uti in progressu videbimus, epithetum tam fixum aut tam proprium est, quin ad alios heroes vel deos transferri possit. Idem poetae qui Δικην πανόψιον, Απόλλωνα πανόψιον, Ἡρῷ et Θέτιν πασμέλουσαν, ταλαιεργὸν γυναικα et τ. Αἴγρην, Ήλίου δολιχόσκοιν atque similiter alia multa dixerunt, haud dubie versa vice deorum epitheta et ad personas et ad res parum aptas transtulerint. Itaque quae ab Homero certo cuidam deo vel heroi proprie attribuuntur, ea fixa dico; et exemplis illustrare mihi proposui quemadmodum recentiores poetae ab Homero recesserint. Latinum vocabulum transferre ambiguum est; graeci grammatici hunc recentiorum poetarum ab Homero alienum in utendis epithetis deflexum figurae quae vocatur ἀνυόια s. ἀνυδολογία s. κατάχορσις³⁾ adnumerant, latini abusioni vel improprietati. Gell. I, 22. extr. Hoc ipsum non magis quam Quinetiliani (VIII, 2, 4.) improprium apud antiquos scriptores legitur, sed non habet quo substituatur. v. Ernesti Lex. technol. lat. p. 311.

At vero non quemvis hujuscemodi usum diversum ab Homeri usu abusio nem esse per se patet. Nam quod epithetis ἐρισθενῆς, ἀνδροφόνος, μιαυρόνος, πολύβονλος, ἔχεφρων et horum similibus alii aliter usi sunt, non est cur miremur. Quibus autem finibus haecce abusio regatur quaerimus incassum; nam aliquot epitheta nunquam transferuntur. Et hanc quaestionem solvendi difficultas ea re augetur quod significationem longe plurimorum epithetorum prorsus ignoramus. His rebus accedit theocrasia qua Solis epitheta ad Apollinem, Diana ad Hecaten, Ilithiarum ad Dianam etc. transferuntur. Ergo nisi theocrasiam ipsam abusionem dicere volumus, id quod illa effecit, vix improprietatem dictionis appellare poterimus.

Jam, si placet, ad rem ipsam transeamus. Quum a posterioribus poetis propria heroum epitheta ad deos, deorum ad heroes transferantur, non timeo, ne vitio mihi detur, si literarum ordinem secutus de heroibus et diis promiscue dissero:

³⁾ Eustathius quod Nicander sibi permisit ἀσπίδα ἰοχέαιραν dixit μετάληψιν. Tzetzes quam saepe καταχρηστικῶς, καταχρηστικότερως dicit, hanc figuram παράχορσιν vocat Chil. X, 756.

verum illud multo magis tmeo ne nil nisi exempla collegerim. Eos deos et heroes, ut Machaonem, Podalirium al., quibus nullum epithetum proprium est, tacite omittam. Agnominæ, uti jam supra dixi, et ea epitheta quae a posterioribus poetis ficta certis diis propria sunt, item praeterii. — Heroum agmen ducat Achille. Achilles. Epithetorum hujus herois ordinem incipiam a ποδώνης quod etsi ne ab Homero quidem uni tantum Achilli tribuitur, tamen εἰς ἴδιοντα ipsius a grammaticis positum putatur. v. Herod. II. II, 764. In Odyssæa semper Aeacidae est quanguam his tantum legitur XI, 476. et 537. ut ποδῶνες Αἰακίδαι (cf. Köchly Proleg. Qu. Sm. p. XLIX), ποδῶνει Πηλείων et ποδῶνεα Πηλεώνα sæpe in Iliade, ποδῶνης Αχελλεῖς semel II. XVIII, 234. quod mutuatus est Callistratus in Brunckii Anal. I, p. 155. et semel ποδῶνεος (ἀπ' Αχιλῆος) II. XX, 89. unde sua transscriptis Quintus Cal. VII, 633. Praeterea ab Homero nulli quidem heroj tribuitur; nam II. X, 316. non verum epithetum sed praedicatum est, et Δόλων π. non magis legitur quam Πολιτηγ π., Πολύδωρος π., quorum ille ποδῶνειησι πέποιθε, hic ποδῶν ἀρετὴν ἀναφεινε ac πόδεσοι (δὲ) πάντας ἐνίκα. cf. Schol. II. XX, 410. Qui hoc nimis argute dictum putent eos rogatos velim meminerint nos non omnes reges et heroes quibus certum quoddam praedicatum saepenumero tribuimus eodem epitheto ornare. — At de equis Homerus eo ipso epitheto utitur II. II, 764. XVII, 14. XXIII, 376, cf. Hes. sc. 191. Qu. Sm. II, 687. v. Doederl. Gloss. Hom. I, §. 180. (qui quum scriberet Not. 100. non meminisse videtur Inculentæ Ellendtii observationis ad Arrian. I, 1, 17.) Hinc Matro in ep. Br. Anall. T. II, p. 249 ποδάκεας ὄρνιθας sumsisse videtur. Diversam pro diverso usu accentus præceptionem ex veteribus grammaticis assert Lobeckius post Phryn. p. 534. cf. Lehrs. Herod. p. 712. Sed non poterit exemplum proferri accentus mutati in adjectivis deo vel heroi alicui præcipue adjungi solitis. v. Lehrs. Quaestt. epp. p. 163. Herod. p. 327.

Ποδῶνης δὲ Αταλάντη quod Hesiodus praebet Th. 302. jam ab Herodiano l. c. commemoratur. Idem Chimaerae hoc epitheton apposuit Th. 320.; ποδῶνεος Αχταίοτο Τζετζες dixit Posthom. 557.; π. ἄνδρας Nonnus XXXVI, 619. Apud tragicos⁴⁾ ποδῶνης improprie id quod ὡνίς significat: Aesch. Sept. c. Theb. 605. Choeph. 569. fragm. 269. Superlativo ποδωνήστατος ita ficto ut θαρσηέστατος Apollonius Rh. I, 180. utitur (de Euphemio). cf. Lobeckius δέ ξερος Quaestt. i9n. Lib. I, p. 39. Ποδῶνης quod codd. aliquot in Dolonia offerunt apud pedestris sermonis scriptores haud raro reperitur. v. Lob. Phryñ. p. 537. sq.⁵⁾ Sed ab ὡνίς analogiae convénienter non ποδῶνης sed ποδῶνης derivari potuisse exemplis l. c. p. 534 sqq. allatis sat comprobatum est. Πόδας ὡνίς⁶⁾ in Iliade itidem semper Achillis est epitheton et semper in exitu versus ponitur π. ὡνίς. ut in Epigr. Αδεστ. CL, 2. (Br. Anall. III, p. 179). In Odyssæa Ορσίλοχον πόδας ὡνίν reperimus XII, 260. Ωνὶς πόδας nusquam legitur et ταχὺς πόδας (ἐππος) apud unum Apollonium Rh. IV, 1377. In Iliadis libro XIII, 249. 482. quos Jocos Passovius assert ego πόδας ταχὺ (de Merione) reperi. cf. XIII, 2. XVII, 676. XIII, 348.

⁴⁾ Multorum aliorum cum ποδὲs compositorum ubi prior compositionis pars quiescit exempla colligit alicubi Lobeckius.

⁵⁾ Idem cum ποδῶνης comparat ἀγεμώνης quod praeter Arist. Ayy. 497. etiam apud Nónnum reperi XVIII, 8.

⁶⁾ Πόδας ὡνίς Iridis est. v. n. 15.

XVII, 709. XVIII, 358. Theogn. 715 (*πόδας ταχεῶν Αρπυιῶν*⁷). Ὁκύποντος quod apud Homerum semper equorum⁸) est epitheton cf. Theogn. 885. Soph. El. 689. (ώ ἀγών) leporis apud Hesiodum sc. 302., cervorum Soph. O. C. 1095. Opp. Cyn. II, 176. Phil. de anim. propr. XIII, 3. p. 240., canum Eur. Hipp. 1121. attribuitur etiam diis: Apollini ab hymnographo in Br. Anall. II, p. 518. in ult. versu, Mercurio ab Euripide Hel. 250.

Ποδάρης quod in Odyssea non reperitur, in Iliade semper cum διος Ἀχιλλεὺς conjungitur (ποδάρκεος ἄντες Ἀχιλῆς non reperi nisi apud Quintum I, 130.), Pindarus transfert ad tempus Ol. XIII, 38. ποδαρῆς ἡμέρᾳ ubi accentu ultima notatur. Alteram de accentu hujus adjektivi regulam commemorat Lehrsius Quaestt. p. 159. Apud eundem poetam Pyth. V, 33. ποδαρέων δρόμων non participium a ποδαρέω sed genitivus pluralis numeri est. v. Boeckh. p. 475.

Praeter celeritatis epitheta Achilli Πηξήνωρ tribuitur non solum ab Homero II. VII, 228. XIII, 324. XVI, 146. 575. Od. IV, 5. sed etiam ab Hesiodo Th. 1007. et in Epigr. Άδεσπ. DCXVI, 1. quamvis Ulysses quoque de se glorietur ἡ μὲν δὴ θάρσος μοι Άρης τ' ἔδοσα καὶ Αθήνη καὶ ὥρησηροίν Od. XIV, 216. Aristoteles autem (in Br. An. I, p. 180.) Ήρακλεῖδην δ. dixit et is qui hymnum in Br. An. II, p. 518. conscripsit Απόλλωνα δ. Nonnus qui de industria illud adscivit XL, 15. Κοιριβίνη δ. XLVI, 72. δ. Βάκχη idem ad res transfert: δ. Θύρσῳ XXIX, 237. XXXV, 340. XLIII, 75. XLVIII, 87. δ. φωνῇ Paraphr. cap. XVIII, 35. δ. μόχθον in Prooem. ad Dionysiaca.

2. Agamemno. Mirum fortasse est quod Homerus Εὐρυκρείων epitheton semel tantum deo tribuit ἐ. Ενοσίχων II. XI, 701. In Odyssea uno tantum loco reperitur Άτρείδης ἐ. Αγαμέμνων III, 248. saepissime in Iliade I, 102. 355. 411. III, 178. VII, 107. 322. XI, 107. XIII, 112. XV, 273. XXIII, 887. Patronymico non addito Agamemno hoc epitheto ornatur II. XI, 238. — Simplex et diis et heroibus, inque his Eteoneo (Od. IV, 22.) apponitur, longe saepissime iisdem quibus εὐρυκρείων convenit. Femininum εὐρυκρείωνα (quanquam κρείωνα II. XXII, 48. reperitur) inauditum est.

Κύδιστος et regi deorum et hominum principi tribuitur, semel (κυδίστη Τριτογένεια II. IV, 515.) Minervae. Quod si illis apponit Homerus semper vocativo utitur Ζεῦ κύδιστε⁹) et Άτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Αγάμεμνον in versu qui sexcenties apud Homerum reddit. Ab hoc usu quantum discesserint Attici notum est. Itaque ex magna exemplorum copia haec pauca ex poetis subjiciam: Αγχίση π. Hom. h. Ven. 108. 192. π. Αἰακοῦ Ap. Rh. III, 364. Μαρκέλλου φωτὸς κυδίστοιο Epigr. Άδεσπ. DLXXIX, 2. Γόρε π. de Jesu Christo Synes. h. IV, 90. 164. 226. Femininum κυδίστη Latona tribuitur Hom. h. Ap. 62. Junoni h. Ven. 42. cf. Ap. Rh. II, 719. (π. δαιμονα) Agath. ep. XLIX, 4. (π. Σοφίῃ). Et Nicander novum superlativum finxit Theriac. 3. Ερμησιάνας πολέων κυδίστατε παῖς. — Κυδρὸς et κυδνὸς multis deabus sunt propria.

⁷) Similiter semper πόδας δογοὶ legitur; δεγκτοδες homericum est (v-Lexica), ἀργίποσιν κυστιν legitur apud Pseudo-Phocyl. 136.

⁸) Idem valet de ταχύποντος Eur. Bacch. 730.

⁹) Idem Ζεῦ κύδιστε legitur Hom. h. XX, 4. Hes. Th. 548. Theocr. XVI, 82; sed κυδίστη Κρονίδη Maneth. II, 475.

3. **Ajaces.** Ajaci Salaminii epitheton fere fixum et perpetuum est ὁ μέγας. v. Lob. Aj. v. 205. Schol. II. XVI, 358. ἡ διπλῆ, διτὶ συγκριτικῶς λέγεται πρὸς τὸν ἔπειρον Αἴαντα ὁ μέγας ὁ Τελαμωνίδης, ἐπεὶ ἐκεῖνος μείων. cf. praeter Homerum, ubi sexcenties ei tribuitur (in Odyssea ubi Ajax raro commemoratur nunquam) et Quintum Theocr. XV, 138. Soph. Phil. 418. Σανεσφόρος quodque Telamonidae per excellentiam tributum esse volunt grammatici.

Ajaci Locrensi epitheton ταχὺς convenit. Schol. II. X, 110. (Αἴαντα ταχύν) διέσταλκε δὲ προσθεὶς ταχὺν et Schol. II. X, 175. ἡ διπλῆ, διτὶ διαστέλλεται τῷ επιθέτῳ τὸν Λοκρὸν τοῦ Τελαμωνίου. — Sic legitur Οἰλῆνος ταχὺς Άιας II. XIII, 66. XIV, 442. XVII, 256. XXIII, 473. 482. 752. Tryph. 165. 647. et Οἰλῆνος ταχὺς νιός II. XIII, 701. XIV, 528. Achilles item simpliciter ταχὺς dicitur II. XVIII, 69. et ὄχις saepius, sed nunquam hujus epitheta ad Oileidem transferuntur.

4. **Amazones.** Ἀντιάνειρα quod genere masculino caret ut βωτιάνειρα, κυδιάνειρα sim., Amazonibus tribuitur II. III, 189. VI, 186. cf. Eustath. p. 403, 14. 635, 54. Doederl. Gloss. hom. I, p. 200. Hinc Tzetzes Πενθεούλειον ἀντιάνειραν summis Antehom. 12. Coluthus autem ἀντιάνειραν Ἀθήνην dixit v. 170 et Nonnus κούρην ἀ. (de Diana) XLVIII, 248. ubi editores Graefio priores male Ἀντιάνειραν tanquam nomen proprium scripserant. Pindari στάσις ἀ. ex lexicis nota est. Plura de Amazonibus et de attributis earum invenies apud eos viros doctos quos commemorat Ellendtius ad Arrian. VII, 13, 7.

5 et 6. **Apollo et Diana.** Φοῖβος quod inter μαμμωνυμικὰ refertur v. Lob. Path. p. 58 dei nomini praeponi solet. Ἀπόλλων Φοῖβος apud Homerum quater legitur et in Wolfii et in Spitzneri editione quod miror neglectum esse in lexicis nostris. II. XVI, 700. XX, 68. XXI, 515. 545. Omnibus his locis Φοῖβος Ἀπ. contra metrum esset. Praeterea Ἀπ. Φοῖβος¹⁰⁾ hoc ordine reperitur Hes. fragm. CLIV, 1. Ap. Rh. I, 759. Orph. L. 354. et Theod. Prod. Galeom. 191. Ἀπόλλων Φοῖβε ἀγνομάντις Λοξία. Hoc quod modo commemoravi Dei agnomen alibi nusquam cum Φοῖβος aut cum Ἀπόλλων conjunctum reperi.

Ἐκάεργος quod in Iliade hymnis etc. saepissime Apollinis epitheton est et per ἀγνομάσιαν nomini proprio aequalem habet vim in Odyssea semel tantum legitur VIII, 324. Femininum Ἐκαέργη nomen vel epitheton Dianaes esse (v. Spanuh. Call. Del. 292) et pro Diana poni videtur in versiculo Brauchi ap. Clem. Al. Strom. V, p. 674. Alia epitheta sunt Ἐκατος et Ἐκάτη. In Odyssea neutrum legitur. Αρτεμιρ ἐνάταν Aesch. Sup. 661. Et posthac Dianam et Hecaten confundi docet Lob. Agl. p. 79. Ne Ἐκηβόλος quidem in Odyssea legitur, sed in Iliade, hymnis et postea saepissime. cf. Soph. O. C. 162. Euphor. I, 3. (Meinek. II, 3.) Epigr. Ἄδεσπ. CXLVIII, 1. Orph. Arg. 1364. Transfertur etiam ad alios: ad Diana Soph. fr. Meleag. I, 2. Nonn. XV, 187. ad Cupidinem Id. XV, 187. Bion. XVII, 6. ad Hymenaeum Nonn. XXIX, 46. XXXVII, 723. ad Bacchum ibd. XXX, 307. ad Auroram Tryphiod. 210. Nonn. Paraphr. I, 708. Dionys. XXXIV, 124. Homerico usui propiores sunt haece abusiones: ἐγκος ἐ. Ap. Rh. I, 769. τόσον ἐ. Christod. 317. cf. Aesch. Prom. 713. Eum. 598. Eur. Phoen. 1116. Or. 260. Herc. f. 466. βέλος ἐ. Nonn. XXIX, 164. σφενδόνας ἐ. Eur. Phoen. 1151. Itaque non est cur

¹⁰⁾ Num hoc hyperbaton est? cf. Lob. Parall. p. 64.

miremur quod hic ille sagittarius sic vocatur ε. τοξότης Phil. de anim. propr. XXXI, 16. Τεῦχος ε. Tryph. 170. ε. Μοδύνες Nonn. XXVI, 98. XXIX, 10. ε. Τέκταφος XXVI, 101. ε. Αγάρης XIII, 309. Βάπτων ε. εὐρος Opp. Hal. IV, 205. — Majorem dicendi libertatem Nonnus sibi permisit his locis: ἴμαδα ε. XXXIII, 93. ε. ὀλκὸς XXVIII, 137. ε. δάκτυλα XXXVII, 229. ε. σύμβολα νίκης Paraphr. XXIX, 124. et apud eundem Par. XXI, 28. ἐκηβόλα δίκαια fere putaverim poetam retia procul jacta in animo habuisse. Minus offendimus Dionys. XI, 376. ε. αἴγλη. — Femininum non reperi nisi Eur. Ion. 211. Διός ἐκηβόλησι χερσὶν in canico pro quo Hermannus et Elmslejus ἐκηβόλουσι scribunt probatum a Lobeckio Parall. p. 461.¹¹⁾ Superlativum adnotavit Stephanus s. v.

Ἐκατηβόλος haud dubie ab ἔκατος (ἔκατη) originem traxit, non ab ἐκατόλος ut Etym. M. p. 320, l. dicit πλεονασμῷ τῆς τῇ συλλαβῆς, cf. Lob. Path. p. 143. In Odyssea legitur VIII, 339. et XX, 278. saepius in Iliade, hymnis alibi et apud Nonnum VII, 105. licet idem νυμφίος ε. dixerit XXIX, 182 et Pindarus ἐκατηβόλων Μασῶν τόξων, scriptor Lithicorum ἡρως ε. 388. 764. — Idem significat ἐκατηβέλειης II. I, 75. hymn. Ap. 157. Hes. sc. 100. cf. Boeckh. Inscri. Vol. I, p. 590. n. 1176. atque ἐξηβελέτης Orph. fragm. XXVIII, 11. (ed Herm.) quo neque Homerus neque aliis poeta utitur. Praeter haec quae attulimus apud Homerum fixa sunt Κλυτότοξος et Αργυρότοξος, cf. Nonn. XXIX, 183. et XXVII, 263. ubi Graefius κλυτόδοξε edidit quod erratum typographicum putarem esse nisi rediret XVI, 437. ubi κλυτότοξος Αμαζῶν legendum erit ut XXIV, 158. cf. XXXIX, 322. ἡγίος κ. Scriptor Cynegeticorum adeo Αργείην κ. dixit IV, 355. quae similis est illi abusioni in fr. Hom. 38. Αργείην κλυτόπωλον. — Αργυρότοξος epitheton praeter Homerum et multos alios etiam Christodorus 392. Apolini tribuit. Χρυσότοξος primum apud Pindarum legitur Ol. XIV, 11.¹²⁾ Χρυσάορος autem jam apud Homerum II. V, 509. XV, 256. cf. Hom. h. X, 3. h. Ap. II, 217. Aliter res se habet apud posteriores ubi Diana est Anthol. gr. XIV. n. 98. cf. Herod. VIII, 77. Jovis Strab. XIV, p. 660. v. Heyne Apollod. III, 10, 8. Cereris Hom. h. Cer. 4. In Orph. Lith. 545 ubi ε correptum foret Hermannus χρυσοπάτρῳ edidit. Χρυσάωρ ni fallor apud Homerum non legitur. cf. Hes. opp. 771. fr. CLXIII, 3. Pind. Pyth. V, 104. Ap. Rh. III, 1282. (cf. tamen Ziegler. Observatt. in Ap. Rh. Argon. Progr. schol. Stuttg. 1846. p. 4.) Orph. Arg. 24. Pindarus autem duobus aliis locis fr. 84. et 86. p. 654. Boeckh. Orpheum, Oeagri filium, χρυσάορα dicit quod nomen Hesychius χρυσούθαρις interpretatur ex usu τῶν πεωτέων. Lob. Agl. T. I, p. 321. Άφήτωρ invenitur II. IX, 404. ubi Schol. A. et B. ἀφήτορα δὲ τὸν Ἀπόλλωνα ἐπιθετικὸς οὐ κλινότερον ἀλλὰ τὸν Πύθιον τὸν ὁμοφήτορα. Hoc ipsum autem quantum eidem scio non legitur nisi apud grammaticos. Εὐρυφαρέτης¹³⁾ A. Pind. Pyth. IX, 28. fragm. inc. XII. et εὐρφαρέτης Soph. Trach. 212.

¹¹⁾ Hile Φοῖβε bis apud Homerum legimus II. XV, 365. XX, 152. cf. Hom. h. Ap. 120. Orph. L. 7. sed ιηίος (Aesch. Ag. 147. Soph. O. T. 154. 1096. Qu-

¹²⁾ Diana Χρυσότοξος secundum Schol. Soph. Trach. 654 in Euboea colebatur. ¹³⁾

Sm. XI, 169.) *Πατὶν*¹³⁾ (cf. Pausan. I, 34, 2.) *Πατὼν* (Aesch. fr. 264.) *Ιηπατὴν* ita dictum ut *Τέβακχος* (h. Hom. Ap. 332, 339. Ap. Rh. II, 702.) Homero ignota sunt, apud quem Apollo a Paeeone qui deorum est medicus diversus est, v. Lehrs. Arist. p. 181. Hesiodus quoque Paeeonem et Apollinem discernit. v. Schol. Ambr. Hom. Od. IV, 231. Goettl. fr. Hes. CIV, 2. — *Ηπιόχειρ* quod in h. Ap. in Br. Anall. T. II, p. 518. Apollinis epitheton est scriptor Orph. h. XXIII, 8. XXVIII, 18. LXXIV, 8, cum ὥγιεία conjungit, v. Steph. Thes. s. v.

Ἀκερσεκόμης semper fere cum *Φοῖβος* conjungitur II, XX, 39. Hom. h. Ap. 134. Epigr. in Br. Anall. III, I, p. 316. (Jacobs. Ep. Append. 243.) Orph. L. 508. Nonn. X, 207. — *Ἀπόλλωνα* ᾱ, reperi in h. in Ap. in Br. Anall. II, p. 518. n. 2. et ἀ. *Ἐκατον* Christod. 216. Pro ἀκερσεκόμη *Φοῖβῳ* Pind. Pyth. III, 14. Isthm. I, 7. codd. aliquot offerunt ἀκερσεκόμη. v. Diss. ad priorem locum et Steph. Thes. Epitheton illud a futuro χέρω formatum est mutata litera ι vel ο in ε ut in περσέπτολις et aliis; transfertur autem a Nonno *Βοτῶν* ἀ. XVIII, 12. Idem saepe forma ἀκερσεκόμης utitur quae in lexicis nostris desideratur. XV, 49. XLIV, 147. πλόχμου ἀκερσεκόμοιο διατήγων Διονίσου XXV, 161. (de Niso) τοκῆς ἀκερσεκόμοιο XXXII, 42. ἀκερσεκόμον καρῆνον et Par. VII, 35. ἀκερσεκόμων Γαλιλαίων.

Σμινθεὺς II, I, 30. Apollo dictus est non a muribus sed ab urbe troica, non ob eam causam quam legimus Apoll. lex. Hom. 726: *Ἄρισταρχος ἀπρεπὲς*¹⁴⁾ ἡγεῖται ἀπὸ χαμαιπετοῦς ζών τεδὲν ἐπιθέτῳ κεκομῆσθαι ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ, sed quia ab neutrīs in ος exēntib⁹ nulla substantiva in ενσ derivantur.

Χρυσολύρης uti Apollo ab Aristophane dicitur Thesm. 315. cf. Orph. h. XXXIV. per theocrasiam Sol dicitur Orph. h. VIII, 9. Orpheus Aristot. ep. in Br. Anall. I, p. 183 et Epigr. Άδεσπ. CCCCLXXXIII, I. *Εὐλύρης* et *Εὐλυρος* multis aliis tribuitur quos enumerare longum et a re nostra alienum est. Eo magis miror quod Aristophanes qui Ran. 229. εὐλυροι *Μοῦσαι* dicit Thesmoph. 969. εὐλύρα pro nomine Apollinis posuit.

Agnominum et epithetorum a locis ductorum quae huic deo apponuntur commemorandorum hic nec materia est nec locus.

Soli Diana ab Homero haec quatuor tribuuntur: *Τοξοφόρος*, *Ιοχέαιρα*, *Κελαδειγή*, *Χονσηλάκατος*. *Ἄρτεμις ἀγροτέρα* (Arist. Lysistr. 1262. Orph. h. XXXVI, 9. Nonn. XLVIII, 349, 846.) Lacedaemone culta Xenoph. Cyn. VI, 13. (Schneid. ad Hellen. IV, 2, 20.) Homero ignota fuisse videtur. Versus II. XXI, 471. in dubium vocatur. — *Τοξοφόρος* est II. XXI, 483. Apollo sic dicitur primum in Hom. Ap. 13, 26. cf. Pind. Ol. VI, 59. Simon. ep. CLXVII, 4. Schneidew. — *Ιοχέαιρα* epitheton a Nicandro ad aspidem venenum fundentem translatum esse ex Athenaeo III, p. 99. a (*Νίκανδρος δὲ ὁ Κολοφώνιος ιοχέαιραν εἶπε τὴν ἀσπίδα τὸ ζῶν*) et ex Lob. Agl. T. II, p. 856. didici; nam in Schneideri et in Lehrsii editione hoc fragmentum frustra quaeritur. Neque tamen huic absimile est quod Eustathius dixit opusc. p. 107, 68. *Ιοχέαιρας γλώσσας*. Quod Mnasalc. ep. VI, 1. *ιοχέαιρα φρεέτρα*

¹³⁾ Hoc Orph. h. LXVII, 1. Aesculapii epitheton est.

¹⁴⁾ Tragici poetae non veriti sunt Apollinem *λυκοτάνον* vocare Soph. El. 7. cf. Aesch. Supp. 700. (Phaedimus ep. I, 3. pharetram dei λυκοτάνον dicit); μυοτάνον (ut v. c. Jupiter est *Ἀπόμυος*, Diana *Ἑλικρηβόλος* etc.) nemo Apollinem dixit.

dixit fortasse oppositum est φαρέτος ἴνδινω. Sed ne quis hodie ἰοχέαιρα ab χαιρω repetat cf. Lob. Path. p. 259. Schol. II. XVI, 465.

Κελαδεινή epitheton apud Homerum (cf. etiam Hom. h. Ven. 16, 119. h. X, 1.) fixum esse ex eo cognoscitur quod antonomasivum est. Schol. ad II. XXI, 511. ή διπλῆ δτι ἡρκέσθη ἐπιθέτοις. Semel quidem etiam Ζέφυρος sic cognominatur II. XXIII, 208. et in Epigr. in Br. Anall. II, p. 271. n. XXIII, 4. κ. πηκιδα legimus.

Χρυσηλάκατος ut ab Homero (II. XVI, 183. Od. IV, 122.) sic Hom. h. X, 170. h. Ven. 16. 119. Soph. Trach. 624. Dianae tribuitur; at Simonides fr. p. 50. χρυσαλακάτον Λαοῦς Pind. Ol. VI, 105. χ. Αμφιτρίτας Id. Nem. V, 36. χ. Νηρεῖδων Id. fragm. VII, 1. χ. Μελίσσα dicit. De εὐηλάκατος lexica adeas. Reliqua hujus deae epitheta satis trita et vix quae commeniorentur digna sunt τοξότης¹⁵⁾ Orph. h. XXXVI, 2. Philipp. ep. XLVII, 1. (Brunck II, p. 226.) τοξόδαμνος Diphil. fr. Com. Mein. T. IV, p. 388. cf. Eustath. p. 1678, 18. et Eur. Hippol. 1441. θηροκτόνος Eur. Iph. A. 1575. et alibi, ἐλαφηβόλος Hom. h. X, 2. Anacr. LVII, 1. Orph. h. XXXVI, 10. Nonn. XLIV, 197. ἐλλοφόνος (v. E. M. s. b. v.) Call. h. Dian. 190. ἐλαφοκτόνος Eur. Iph. T. 1087. σκυλακίτης Orph. h. XXXVI, 12.¹⁶⁾ συνοκτόνος Nonn. XLVIII, 765. ςυνοσσόνος ibd. 440. pro quo usitator forma κυναγὸς Soph. El. 565. reperitur quam vulgo sed falso doricam nominant. Lob. Phryn. p. 429. Χιτώνη Call. h. Jov. 77. Dian. 225.

7. *Aurora*. Epitheto ἡριγένεια Aeschylum abusum esse auctor est Hesychius (cf. fragm. 363.) λέαντα ἡριγένεια, dictum fortasse pro ἡριγένεια i. e. ἡριγένειος barbata, ut λέων ἡγύενειος. Sed vellem hanc Hesychii glossam habuisset Buttmannus quum scriberet Lexil. I, p. 121. Not. 5. ut viri subtilissimi judicium haberemus. — Ἡριγενῆς ter apud Apollonium Rhodium legitur III, 824. 1124. IV, 981. — Θρόνος praecipue dearum et reginarum sella est quamobrem ἀγλαόθρονος, ἵψιθρονος al. mulierum sunt epitheta vulgaria, ἐν θρόνος autem Homerus uni Aurorae tribuit. Evagatum est quidem paululum vocabulum, sed his tamen se finibus continebat ut non diceretur nisi de deabus et heroinis, ut de Rhea Ap. Rh. I, 1093. ἐνθρόνος Ιοχέαιρα Marcell. ep. Br. Anall. T. II, p. 303. — Forma εὐθρόνος consueta est Pindari εὐθρόνοις Θράις Pyth. II, 62. Άρροδίτα ἐ. Isthm. II, 5. ἐ. Κλεονῆς Nem. III, 83. ἐ. Κάδμοιο κούρασι Ol. II, 24. — Φύσι οὐθρονε Orph. h. X, 24.

‘Ροδοδάκτυλος praeter Homerum¹⁷⁾ Mimn. fr. IX, 3. Nonn. XVI, 46. cf. XXXIV, 292. et alibi Aurorae stabile est epitheton quod ne Musaeus quidem qui v. 114. δόδοειδέα δάκτυλα κούρης dixit ad Heronem transferre ausus est. Coluthus autem ḥ. Κύπρις dicit v. 98. Christodorus 62. Αμυμάνη ḥ. Leo Philosoph. ep. VII, 3. τέτρατος (μήν) αγγέλλει δόδοδάκτυλος εἴλαρος ὄφην. Nonnus IV, 128. παλάμην ḥ.

Quidam posteriorum poetarum Auroram etiam δόδοπηχυν vocant Hom. h. XI, 6. Theocr. II, 148. Contra Anacreon sic cecinit LI, 20:

δόδοδάκτυλος μὲν Ἡάς,
δόδοπηχεες δὲ Νύμφαι,

¹⁵⁾ Num τοξότης Apollini tribuatur dubito.

¹⁶⁾ Hecate sic vocatur ibd. I, 5.

¹⁷⁾ Rosam primo Hom. h. Cer. 62 et Theogn. 537. commemorari notum est.

δοδόχρους¹⁸⁾) δέ καὶ Ἀφροδίτα παρὰ τῶν σοφῶν καλεῖται.

A quo alii multum dissentunt Sappho fr. XXII. δοδοπήχεις Χάμιτες. Hes. Th. 251. Ἰππονόη δ. Nonn. XLVII, 90. δ. Ζραι Christod. 167. δ. Τυνδαρεώνη Orph. Arg. 160. Ἀλθαΐη δ. ibd. 1322. Ἀρητή δ. Nonn. XXVI, 360. Αλέκτηη δ. et Macedonius amicam δοδόπηχν vocat epigr. 1, 2. Nonnus ut παλάμην δοδοδάκτυλον (v. supra) sic παλάμην δοδόπηχν dixit Dionys. IV, 17. — Epigramma Strat. Sar. dian. LXXVI. obscenum omitto. — Sed δὲ δοδόπαχνς Ἄδωνις Theocr. XV, 128. unus in suo genere est.

Ad postremum Aurora etiam δοδόσφυρος¹⁹⁾ audit Qu. Sm. I, 138. et δοδόπεπλος²⁰⁾ ibd. III, 608. contra Homeri sententiam qui semper eam χρονόπεπλον cognominavit quod si recte memini nemo praeter Tzetzem asservavit Homer. 285. Nam apud Hesiodum Ἔρως κ. Th. 273. et Τελεστώ κ. ibd. 358., apud Alemanem fr. VII. Μοῦσαι κ., apud Nonnum Ἀμβροσίη κ. XXI, 5. apud Orpheum qui dicitur Εκάτη κ. h. I, 2. et Μελιόνη κ. legitur h. LXXI, 1.

8. Ceres. Hujus deae epitheta omnia, ut ita dicam, posthomerica sunt. Ne Ὑμπνία quidem (cf. II. V, 500. sq.) apud Homerum reperitur: v. Br. Anall. I, p. 151. Nonn. XI, 213. XXXI, 39. Idem poeta etiam ὥμπνία Μήρη utitur XXXV, 24. De accentu vide Spitzn. de versu her. p. 30. Praeterea ὥρηφρός ος dicitur h. Hom. Cer. 54. 192, 491. ἀγλαόδωρος II. cc. ἐπόγυμιος Br. Anall. II, p. 241, 1. εὐχλοος Soph. O. C. 1600. Χλόη notum est epitheton.

Καλλιστέφανον qualis Ceres est Hom. h. Cer. 252. 295. Junonem dixit Tyrtaeus fr. V, 1. Apud posteriores poetas hoc ut ἔυστέφανος urbium est epitheton, et Euripides Bacch. 357. de καλλιστέφανοις εὐφροσύναις loquitur.

Φοινικόπεζα non cum Boeckhio Expl. Pind. Ol. IV, 92. ob rubicundum frumenti colorem deae attributum esse putaverim sed purpuratam (*purpurbesaeum*) interpretari maluerim.

Χνανόπεπλος h. Hom. Cer. 319. 360. 374. 442. Cereris epitheton ab Hesiode ad Latonam transfertur Th. 406. *Φοίβη Αητώ* ἐγείνατο χνανόπεπλον: cf. Orph. h. XXXV, 1. et ad Tethyn Orph. E. 26. h. XXII, 2., a Musaeo ad δμίχλην. — Similiter Quintus Calaber Thetin filii mortem deplorantem χνανοκρήδεμνον vocat.

Ceres θεσμοφόρος (legifera Virg.) satis nota est. Pausan. I, 42. v. Lex. τὰ θεσμοφόρω Arist. Thesim. 303. Cérere et Proserpinam significat, et scriptor hymnorum qui sub Orphei nomine feruntur XLII, 1. XLIV, 3. Bacchum θεσμοφόρον vocat.

9. Furiae. Δασπλῆτις Εοινή semel apud Homerum legitur Od. XV, 234. quem ad verbum imitatus est Orph. Arg. 872. et Euphorio fr. LII, 1. Meinek. δασπλῆτες Εύμενίδες. E. M. 249, 6. δασπλῆτις ή Εοινής καλῶν δασπλῆτα Κόροιβος. Sic correxit alterum καλὸν Ruhnk. ep. crit. p. 156. alterum κορυβὸς Meinekius ad Euphor. CH, p. 179. cf. Doederl.²¹⁾ Gloss. Hom. I, p. 223. Theocritus II, 14.

¹⁸⁾ Hes. Th. 247. Βόνετη δοδόχρους.

¹⁹⁾ Hoc Theocritus XVIII, 1. Helenam ornat, alias alii.

²⁰⁾ Ανδρομέχη δοδόπεπλος Christodor. 160.

²¹⁾ Idem probat Ruhnkenii conjecturam in Callim. Jov. 225. Ήρη δασπλῆς ἡπειλησεν (atrox Juno Virg. Aen. I, 666.) pro δαψιλές.

δασπλῆτι Ἐκάτη dixit. Alibi semper altera forma legitur δασπλῆτα Χάροβδιν Simon. fr. LII, 1. propter quod Schneidewino Meinekius in Euphor. p. 122. injuria dubitasse videtur num antiquiores Nonno poetae vocem ad res inanimatas applicuisserent, quasi vero poetis Charybdis res esset inanimata. — Nonnus quem in numero singulari casus obliquos, in plurativo nominativum et accusativum usurpasse docet Fischerus in dissertat. De differentia etc. p. 18. hoc epitheton et rebus et hominibus tribuit προμάχῳ δασπλῆτῃ Paraphr. XVII, 8. δ. φονῆς ibd. XIX, 128. δ. λογεῖαι ibd. IX, 3. δ. Ἰνδοὶ Dionys. XXVIII, 221. δ. γυναικες XLVI, 210. ἀγρούμοι δ. XLVII, 164. et animalibus ὄφιν δ. XL, 45. et rebus inanimatis δ. νούσῳ Paraphr. V, 11. χεῖρας ἔας δ. ibd. VII, 112. δ. ἀνάγκης ibd. VII, 174. δ. ἀνάγκη ibd. XIII, 157. λᾶς δ. ibd. VIII, 189. φόρον δ. Dionys. IV, 383. κόλφ δ. ibd. V, 182. δασπλῆτα σιδηρεῖς γέννη ἄρπης ibd. XV, 32. ubi nullo modo cum Falkenburgio δ' ἀσπλῆτα scribi potest; δ. σιδήρῳ ibd. XXVIII, 126. πέλεκυν δ. XXI, 63. δ. μαχαιρὶ XXII, 219. XXVIII, 281. δ. πίλην XXXV, 124. κοιρανίης δ. XIV, 298. μόθον δ. XXIII, 25. πόθον δ. XLVII, 391. δ. δλέθρου XXX, 529.

10. Hebe. Passovius s. v. χρυσοστέφανος: „Von Hesiod an besonders Beiwort der Hebe“ facile potest refelli. Attribuitur quidem χ. Hebae ab Hesiodo Th. 17., a Pindaro Ol. VII, 58. et appellativo ab eodem Pyth. IX, 113. Sed Φοίβην χρ. jam apud Hesiodum ipsum legimus Th. 136. χρ. Άρροδίτην Hom. h. VIII, 1. τὴν χρ. κόραν Eur. Jon. 1085. χρ. ἀρέθλων Pind. Ol. VIII, 1.

11. Hector. Άνδροφόρος (homicidam Hectorem Hor. Epop. XVII, 12.) non prorsus fixum et perpetuum Hectoris est epitheton; dicitur enim etiam φάρμακον ἄ. Odyss. VI, 261. Ἀρεος ἄ. ²²⁾ II, 441. quod imitatus est Hesiodus sc. 98. Joann. Geomet. IV, 98. Nonn. Dion. II, 308. XXIX, 347. et ἀνδροφόρον Αυκούνδρου II. VI, 184. Ad Iliad. XVIII, 347. et XXIII, 318. Scholia adnotant: διμιθύροιν πότερον τὰς αὐτοῦ χεῖρας ὁ Ἀχιλλεὺς ἐπιθεῖς τῷ τοῦ ἑταίρου στήθει ἢ τὰς τοῦ ἀνδροφόρου Πατρόκλου ἐπιθεῖς τῷ ίδιῳ στήθει. v. Friedlaender Nican. p. 88. 109. Achillis ἀνδροφόρους χεῖρας amplectitur Priamus XXIV. 478. Inter heroes autem nemo praeter Hectorem et Lycurgum ἀνδροφόρος dicitur. Ex his locis appareat etsi paululum evagatum est vocabulum, tamen non quemvis qui ἄνδρα κατέκτα ab id ἀνδροφόρον dici posse (ut fit Ep. Pauli Timoth. I, 1.) v. Eustath. p. 1018, 42. Ut apud Homerum Ἀρης ἀνδροφόρος legitur sic apud posteriores νείκης ἄ. Simon. ep. II, 2. ὑσμίνη ἄ. Qu. Sm. IV, 23. κυδούμον ἄ. Nonn. XXX, 325. σιδήρου ἄ. Maneth. I, 136. δούρασιν ἄ. id. ibd. 149. Cum homericο χεῖρας ἄ. comparari potest ἄ. παλάμη Anthol. gr. VIII. n. 230. Pindari Lemniades re vera erant γυναικες ἀνδροφόροι. — Schol. Eur. Hec. 1032 hoc vocabulum explicat φονικὸς et a comicis omnes insigniter improbos ἀνδροφόρους dictos esse docet Meinekius T. III, p. 314. IV. p. 468.

Καρυθαίολος epitheton semel etiam Mars ²³⁾ accipit II. XX, 38. cf. Nonn. XIII, 384. Hector sexcenties in Iliade et semel apud posteriores poetas Christod. 162. Hi autem et Παλλάδα ς. Nonn. XX, 58. ς. Περσεὺς id XLV, 219. XLVII, 537. 595. ς. Άκμων XXVIII, 313. Πασιθέη ς. XXIV, 250. et Κύπρις ς. XXV, 150.

²²⁾ Άνδρειμόντης autem nulli praeter Martem tribuitur: v. Eustath. p. 673, 52. mshl

²³⁾ cf. II. XXII, 132. Ενυαλίῳ κορυθαῖκι πτολεμιστῇ.

(ἀγαρότειοιανη οὐσα), et κ. νείκη (jocose dictum ab Aristophane qui alludit ad Hectorem Ran. 818.) ληια Nonn. XII, 170. μέλος κ. id II, 120. κ. Ἀρεος ἡχω id. XXVII, 10. πάτροιον Ἰδαιης κορυθαιοιον ἄντρον id. XIII, 244. (cf. Loh. Aj. p. 230. Not. 3.) κ. ἐρίπηνης XVI, 14. dicere non sunt veriti.

12. **Helena.** Αὔγελένη non tam attributivum quam substantivum esse videtur ut Λύγπαρις²⁴⁾ Col. 183. Eur. Iph. A. 1322. Alia paronomasia inest in epithetis Aeschyli Ag. 674. ἔλενας et ἔλανδρος ἔλεπτολης. v. Loh. Aj. 257. De similibus epicorum et tragicorum veterum lusibus in conferendis herorum casibus et nominibus si qua forte congruerent dissererit idem Agl. T. II. p. 870. sq. ἔλεπτολης Helena etiam ab Euripide vocatur Iph. A. 1476. 1511. Hos locos cavillatus esse videtur poeta comicus in Meinekii fr. Com. T. IV. p. 678. n. CCCIX. qui Lamiam famosissimum Demetrii Poliorcetae scortum sic vocavit. Quanquam novi alteram hujus cognominis causam.

Denique — quoniam Od. XI, 234. spurius est — ab Homero una Helena εὐπατέρεια vocatur.

13. **Hercules.** Θρασυμέμινων ab Homero solus Hercules dicitur II. V, 639. Od. XI, 267. Τριέσπερος (cf. Stat. Theb. XII, 301. τέρνος Herculea) Dosiad. in Ara II. Lycophr. 33. — Gregor. Naz. Or. III. p. 81. C. καὶ τὸν βουθόλων (Epigr. Άδεσπ. CCLXXXIX, 1. etc.) παρόσμεν καὶ τὸν Τριέσπερον ibd. p. 180. B. καὶ ταῖς πεντήκοντα Θεστίον θυμάτοσαν ἐναθλείναν Ἡρακλῆς ἐν μιᾷ τακὶ δ Τριέσπερος. v. Jacobs. ad Anthol. Pal. T. III. p. 827. sq. Schwidopius Observatt. Luc. Spec. II. p. 27. Progr. Schol. Regim. 1850.

Cognomina Herculi postea imposita, ut semper, omitto.

14. **Ilithyiae.** Μογοστόνος in Odyssea non legitur II. XI, 270. XVI, 187. XIX, 103. Hom. b. Ap. 97. 115. Maneth. VI, 734. Nonn. XXV, 4. de Ilithyia dicitur et ubi una et ubi plures commemorantur. Dianam quoque sic vocari vix quod commemoretur dignum est: cf. Theocr. XXVI, 29. (cf. v. 28.) Nonn. XXXVI, 59. 66. XL, 410. Et sic Nonnus Vulcanum qui Jovi Minervam parturienti operam obstetriciam praestabat alloquitur Ἡφαιστει μογοστόνος Τοιτογενεῖς VIII, 80. et in simili re Mercurium ἐγ Βερόης ὠδῖνας μ. ἡλυθεν Ἐμμῆς XL, 161. cf. ibd. 171. (ἄρσενα μαῖαν ἔχοντα δικαιοπόλον νίέα Μαΐης). — Δῆλος μ. Nonn. XXVII. 276. μ. ὠδην XL, 133. μ. ἡώς Paraphr. IX, 158. Audacius Tryphiodorus 386. et Lycophr. 829. μ. ἵππον equum trojanum dicunt. Eustathium qui μογοστόνος ut δολιχόσκιος etc. epenthesi literae liquidae natum esse contendit refellit Loh. Phryn. p. 649.

15. **Iris.** Ei nulla nisi celeritatem significantia epitheta adjunguntur. Quin illud ταχεῖα in βάσιν ἴθι, Ἱρι ταχεῖα non cum Scholiastis ad II. VIII, 399. XI, 186. XIV, 185. pro ταχέα²⁵⁾ eodem quo ταχέως intellectu positum (cf. Friedlaender Nican. p. 27.) sed attributum deae putaverim; ut simpliciter ὥκεα²⁶⁾ Ἱρις dicitur II. XXIII, 198. Hes. Th. 266. Ap. Rh. II, 286., saepius πόδας ὥκεα II. II, 790. 795.

²⁴⁾ II. III, 39. XIII, 769. ubi Schol. Alemanis versum commemorat Λύγπαρις αἰνόπαρις, ταχὸν Ἑλλάδι βατταρεῖον. cf. Tzetz. Antehom. 5. qui Posthom. 396. hoc inepte utitur, ineptius etiam ibd. 418 ubi Achilles moribundus ἀλλὰ, inquit, τό μοι ἄχος ὅτι με τοῦς Λύγπαρις ἔχει.

²⁵⁾ Sunt quidem alia hujus generis exemplia αἴσια pro ἄδει Theocr., χύοις εὐρεῖα χθῶν II. IV, 182. cf. Schol. Hes. opp. 540 et ad Eurip. Phoen. 69.

²⁶⁾ In uno Odysseae loco XII, 374. ὥκεα λαμπετὴ reperitur.

III, 129. VIII, 425. XI, 199. XVIII, 202. XXIV, 87. 188. Hes. Th. 780., πόδας ὥνεια,
ώκεια πόδας, ποδώνης nunquam. Stabile autem apud Homerum est ποδήνεμος.
Ἴοις π. II. V, 253. cf. Nonn. XXXI, 108. Alibi hoc semper cum ωκέα Ἰοῖς con-
jungitur II. II, 786. V, 368. XI, 195. XV, 168. 200. XVIII, 166. 183. 196.
XXIV, 95. quem sequitur Hom. h. Ap. 207. — Ἰοῖς δ' ἄγγελος ἡλθε ποδήνεμος
ώκεα Matro dixit in Br. Anall. T. II, p. 246. Nonnus, ut assolet, ad multos alios
hōc epitheton applicuit π. νίος δόδιτης Paraphr. IV, 232. π. μαθητῆς ibd. XX, 20.
π. Ἰώ Dionys. X, 75. Αγνεὸς πρώτος ὅρονσε π. X, 400. π. κῆρυς XXI, 208. π.
Μοδῆνς XXXV, 104. — αἰθνίας π. Mnasalc. ep. XIII, 1. καρκίνοι π. Mein. fr.
Com. (Cratetis) T. IV. p. 244. (Nr. 1, 3.) Nonnus ut ἀελλόπος ὥρη sic π. ὥρη
offert Paraphr. I, 152. Maximam autem dicendi libertatem sibi concessit Leontinus
Schol. ep. V, 2. de oculis et pedibus saltatrixis cuiusdam ὅμματά σοι καὶ ταῦτα
ποδήνεμα. De ποδήνεμος Porphyrius Quaestt. hom. 3. ὡς οὖν ἀελλόπος ἡ Ἰοῖς λέ-
γεται, inquit, ἦ μεταλαβὼν ποδήνεμον προσηγόρευσε. cf. Lehrs. Arist. p. 22. sqq. —
Homerum semper correpta forma ἀελλόπος uti jam alii adnotarunt. cf. II. VIII,
409. XXIV, 77. 159. De accentu si ultima corripitur in varias scinduntur opiniones
grammatici. Eustath. p. 787. 53. Οἰδίπος, ἀελλόπος sed νήλυπος scribendum esse
praecipit. Apud Athenaeum X, p. 456. Br. τετράπον legitur. Schol. Mediol. ad Od. 9,
31. ἀριπός pro paroxytonos notandum esse vult ut ἀλκιμός E. M. s. v. Πόλυνθος
hoc non ita sed Πολύνθος scribendum esse tradit. Homero familiaris forma repe-
ritur etiam apud Nonnum qui tamen ἀελλόπον ἀελλοπον²⁷⁾ declinavit Dion. XII, 54.
ἀελλοπος Θρη XXXV, 260. ἀ. Μοδῆνς XLVIII, ἀ. κούρην XXVIII, 288. Θρίζος
πέλε τοιος ἀ. XXXVII, 159. Σιδονίη Αρπιαν ἀ. XXIV, 135. νεβρὸν ἀ. Paraphr.
XI, 7. ἀ. πορείν Tzetz. Posthom. 479. Αντίλοχος ἀ. Utrum omnia cum πούς composita
epitheta corripi possint necne pro certo affirmare non ausini: τετράπος modo attuli,
ιοίπος Nonn. XXXVII, 114. 442. 548. legitur, πολύπος saepe apud Oppianum et
Nonnum, πούλυπων Amipsias Mein. T. II, p. 703 et πόλυπον²⁸⁾ ibd. Tom. III,
p. 313. v. 10. et alibi, ωκύπος in h. Apoll. ap. Brunckium Anall. T. II, p. 518 etc.
Sed δασύπος et εὐπος et pleraque alia num reperiuntur dubito. — In numero
plurativo altera forma vocis ἀελλόπος praeterebatur eaque frequens est equorum
epitheton²⁹⁾ et apud Pindarum, Sophoclem³⁰⁾ aliquo plurimos pro homericō ωκύ-
πον valet. v. Dissen. ad Pind. Pyth. IV, 18. ubi δέρδοντος ἀελλοπόδων legitur. Prae-
terea commemooro haec: ἀελλοπόδων δράχων Script. Cyneg. III, 191. ἀελλοπόδεσος
ἐλάφοισιν ibd. I, 191. περδίκεσσιν ἀ. Orph. L. 1222. ἀ. Ηδύων³¹⁾ Philodem. ep.
XXIV, 2. Υμεναίων Nonn. XII, 87. Σατύρων XXXII, 255. ἀ. νεφελάων Tryph. 189.
Ad postremum ἀελλοπόδης hoc loco praetermitti non posset ἀ. Ερμείης
Qu. Sm. X, 189. cf. Koechly. Proleg. LVIII. ἀ. λαγωῶ Opp. Cyn. I, 413. ἀ. δραχον
ibd. III, 184. Hujus quoque similia multa possunt proferri Synes. h. IX, 52. ἀκ-
ματοπόδας χρόνος indefessum tempus, ὀνταπόδην Nicander cancrum dixit Ther. 605.

27) Nam secundum hanc decl. accentus collocandus erit in antepenultima. v. Steph. Thes.

28) Sed πόλυπος in attico poeta ferri non potest. v. Meinek. Tom. III, p. 314. Latini semper
polypus utuntur ex aeolico et dorico πόλυπος.

29) Cf. Nonn. XXVII, 138. XXXVII, 411. θυελλοπόδων ἔπων pro quo saepius θυελληντῶν utitur.

30) Ubi tamen alii ἀελλάδων ἔπων servaverunt v. Ellendt. I. p. 25.

31) Cf. Rigler. Meletemata Nonniāna Progr. Schol. Postamp. 1851. p. 9.

Nonnus XXXVIII, 359. παῖς ὀκυπόδης id. XL, 131. ὀκυπόδην Σάνθον id. XXXVII, 155. δρόμον ὁ, Macedonius ep. IX, 4. (Brunck. III, p. 113.) εὐλιπόδης quod apud Nonnum sexentes legitur, ut ὄψιπόδης apud eundem XX, 81. XXXVII, 686. ὄφιπόδην ἔλεφατα ibd. XXV, 335. XXVIII, 72. XXXVII, 676. XXXIX, 340. ἀεριπόδης Θυραιεὺς XXVI, 14. Verum haec in transcurso tractari nequeunt. Audaci anadrome ἀελλοπόδοιο τοκῆσ Ήλιοῦ idem utitur XI, 486. quod non repeti potest nisi a nominativo ἀελλόποδος ita factio ut φύλακος al. Semel Nonnus Iridem ἀελλίσσαν vocat XXVI, 322. quod ipse saepius rebus apponere solet.

Χρυσόπτερος. Iris praedicamentum est II. VIII, 398. Hom. h. Cer. 315. cf. Nonn. XX, 251. XXI, 110. 124. Is autem temperare sibi non potuit quomodo Mercurium sic vocaret XIX, 234.

16. Juno. Ab Homero edocemur Junonem βοῶπιν, λευκώλεγον, χρυσοπέδιλον fuisse. Βοῶπις apud illum quidem poetam non aliter legitur nisi coniunctum cum πότνια Ἡρη quod imitatus est Hom. h. Ap. II, 154. 170. 175. Vocativus βοῶπις est ut Γλαυκῶπις II. XV, 49. XVIII, 357. v. Spitznerum. Unus quidem Scholiastia legi vult βοῶπι ut trochaeus in quarto pede foret ut in βοῶν ἡμνη εὐρυμέτωπον. — Praeterea Φιλομέδουσα βοῶπις II. VII, 10. legitur, ubi Schol. ἡ διπλῆ, ὅτι ἐγταῦθα μόνον ἐφ' ἡρωΐης τὸ ἐπίτετον καὶ ἐν τῷ ἀθετούμενῳ „Ἄθρη, Πατθῆς θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις“ (II. III, 144.). Catalogus Nereidum (cf. XVIII, 40.) spurius. Verum tamen nullo modo Ofr. Muellero concedendum est, Junonis epitheton natum esse ex Jus mutatione in vaccam quod tum per se longe arcessitum esse tum infrangi Hesiodi exemplo nympham Pluto βοῶπιν cognominantis Th. 355. docet Lob. Agl. p. 303. (x). Cui hesiodeo exemplo haec addo: Εὐρυφάεσσα βοῶπις Hom. h. XI, 2. Ἡριγένεια β. Qu. Sm. II, 643. Αρμονίη β. Pind. Pyth. III, 91. κόσοη β. Lycophr. 1292. de Jo (cf. Nonn. VII, 117. βοῶπιδος Ιοῦς.) — β. Σελήνης Nonn. XVII, 240. XXXII, 85. β. Αντικλείας Meleag. ep. XLV, 3. et β. Νύμφης Nonn. XXXII, 95. Helenam βοῶπιν cognominant Tzetzes Anteh. 118. et Constant. Manass. Compend. chron. p. 20. (ed Venet.). Eupolidem ad Aspasiam hoc epitheton applicuisse probabile fit ex iis quae disputat Meinekius fr. Com. T. II, p. 571. (fr. LXXXI.). Sic enim Hesychius s. v. facillime expeditur. Hoc certe satis signi est poetas etsi varias sibi permiserint epithetorum abusiones tamen quid Homerus dixerit nunquam oblitos esse. Nam poeta comicus qui Periclem Olympium et Aspasiam Junonem dicere poterat quam deae epitheto homericō ornare licebat. — Βοῶπις nonnulli habuerunt pro nom. propr. in Rufini Epigr. Anth. Pal. V, 22. v. Steph. Thes. s. v. Forma βοῶπης quam Eustathius tanquam masculinam ponit non magis reperitur quam βοῶψ vel βοῶπιδος etsi γλαυκῶψ et γλαυκωπὸς in usu erant. Ταυροῶπις dubito num Juno a poeta Nonno antiquiore dicta sit. v. Dionys. XLVII, 711. IX, 68. ³²⁾

Λευκώλενος licet Andromache vocetur II. VI, 371. 376. XXIV, 723. Ναυ-

σιάδα λ. Od. VI, 12. 101. 186. 251. Αρήτη λ. Od. VI, 233. 335. XI, 334. et ἀμφι-

πολοι λ. Od. VI, 239. XVIII, 179. ac δυωαὶ λ. Od. XIX, 609. tamen propter fre-

quentissimum usum et quia nulla alia dea sic ab Homero dicitur Junoni vindicaverim

³²⁾ Ιοῦς ταυρώπιδος XXXII, 69. cf. XXVII, 81. οὐδὲ μιν (Μήνα) ἐρόνταρτο Διὸς ταυρώπιδες εἶναι. — Praeterea ταυρώπιδα μόρφην saepe reperimus XV, 37. XXIII, 308. XL, 239. XLIV, 279. et ταυρώπιδη Μήνη XI, 185. cf. XLIV, 37.

Schol. ad. II. III. 121. ubi Ἐλένη λευκωλένῳ legitur (cf. Od. XXII, 227.) ἐν ἀρχαις τῷ τῆς Ἡρας αὐτὴν ἐπιθέτῳ κοσμεῖ, Αργείας δὲ ἀμφὼ καλεῖ Ἡρη τὸν Αργείην καὶ Αργείην Ἐλένην. Quanquam Αργείη Ἐλένη nemo in numerum eorum epithetorum quae nos attulimus referet, tamen verborum collocatio fixa est. Nunquam Αργείη Ἡρη aut Ἐλένη Αργείη legitur licet metrum illud patiatur. Sed ut ad λευκωλένος redeam hoc unum addo; poetas Homero recentiores et Junonem illo epitheto ornassem ut Hesiodus saepissime et Hom. h. XII, 95. 99. 105. Orph. Arg. 977. Coluth. 145. Nonn. XV, 24. et alias deas ut Hesiodus Th. 13. Περσεφόνην. Pind. hymn. fr. VII, 1. Αργονίας id. Pyth. III, 99. Θράση λ. Hom. h. XII. Coluth. 21. λ. Σελήνη. Quod Matro dixit λ. Ιχθύς in Br. Anall. II, p. 241. id joci causa dictum esse appareat.

De χρυσοπέδιλος res non prouersus certa est. Nam semel tantum apud Homerum legitur Ἡρος χρ. Od. VI, 603. quem versum Onomacritus a poeta abjudicavit. v. Schol. Mediol. ad h. I. et Lob. Agl. p. 333. d. Sed apud Hesiod. Th. 454. 951. Rufin. ep. XXVI, 1. Juno sic vocatur. Memorabilis autem etiam Nonn. VIII, 225. ubi de Semele dicit: εἴης χρυσοπέδιλος ἀπερ Λιός εὐνέτις Ἡρη. Idem tamen et Ἡβην χρ. dicit XIX, 216. Praeterea haec erunt addenda: χρ. Αὔρας Sapph. fr. XII. (Neue.) Ερμῆς χρ. Maneth. VI, 671. Ερμῆς χρυσοπέδιλος id. ibid. 2. Callimachus autem licet κούσεα καὶ τὰ πέδιλα Apollinis dixerit nunquam hunc deum χρ. vocat.

Ἡρη ζυγίη. Ap. Rh. IV, 96. Mus. 275. Nonn. IV, 322. XXXI, 186. Homero et Hesiode ignota.

17. Jupiter. Epithetorum hujus dei quorum magnam copiam congesserunt Aristot. de mundo VII. Dio Chrysost. I, 56. et Dinnerus Epith. gr. farrag. locupl. p. 284. sqq. agmen ducat ἔρισθενής ab Homero et Hesiode uni Jovi tributum, tralatum ad alios a posterioribus poetis et epicis et lyricis, nec mirum quod hocce epitheton ex proprio conimune factum est. Pindarus eodem significatu περισθενής utitur π. παγκρατίου στόλῳ Nem. III, 16. Exempla ubi ἔρισθενής aliis diis et heroibus apponitur commemorare supervacaneum duxi.

Αἰγιόχος autem tam fixum et stabile Jovis est epitheton ut nemo eorum poetarum qui proxime Homerum quique longiore intervallo secuti sunt Minervam sic cognominaverit quam inde ab Hesiodi temporibus aegide uti etiamsi a Jove non acceperit nemo nescit. v. Doederl. Gloss. Hom. I, p. 23. Huic quam attuli observationi quodammodo unus fortasse obsistit locus Bacchylidis fr. XIV, 2. (χρυσαιγίδος Τιωνίας.) —

Ὑψιμέδων metri causa fictum est pro ὑψιμεδέων ut εἰνομέδων Pind. Ol. VIII, 31. (de Neptuno), Ποντομέδων et Υγρομέδων (Nonn. XXXVIII, 319.). Contra semper metri causa παμιμεδέων (et παμιμεδέουσα) legitur; et μεδέων in Iliade (in Odyssea non reperitur) uni Jovi apponitur, heroibus μέδων. Υψιμέδουσα et εὐρυμέδουσα inaudita sunt, quanquam μέδουσα et μεδέουσα (v. c. Hom. h. IX, 4.) apud scriptores Homero recentiores in usu erant. Λιός ὑψιμέδουσα primum legitur apud Hesiodum Th. 529. cf. Nonn. XV, 3. et sexcenties apud alios poetas. Nonnus in Dionysiaceis ὑψιμέδων Ζεὺς semper in exitu versus popit: V, 569. IX, 223. XIII, 20. 220. XVIII, 236. XX, 210. 403. XXIV, 61. XXX, 250. XXXI, 88. XXXIII, 301. 360. XXXV, 334. XXXVI, 68. XLV, 86. 96. XLVII, 257. praeter XX, 364. qui versus in ὑψιμέδων δὲ exit. Idem Nonnus facit in ὑψιπετῆς Ζεὺς, αἰθέριος

Ζεὺς **XVIII**, 263.) οὐρανίος Ζεὺς (**XXI**, 4. **XXV**, 348. **XXXI**, 42. **XXXIV**, 279. ³³⁾ et νέτιος Ζεὺς (**II**, 431. 537. **V**, 229. 321. **VIII**, 136. 259. 274. **X**, 297. **XII**, 59. **XIII**, 522. **XXII**, 103. **XXIII**, 227. 287. **XXV**, 114. **XXVII**, 13. **XXXI**, 214. **XLVI**, 30. **XLVII**, 545. 600.) et νέτιος Ζεῦ (**V**, 213. **VIII**, 294. **XXXIX**, 141.) et (*Aἰδης*) νέτιον πῦρ. (**XXIV**, 56.)

Pindarus Nem. II, 17. ὑψιμέδοντι Παρνασῷ dixit, Epigr. *Ἄδεσπ.* CLXXXIX, 1. Σαράπιδος ἦψι, Nonnus in Paraphrasi, Synesius in h. **X**, 3. et alii nostro deo hoe epitheton attribuerunt, alii Jesu Christo, cf. Anthol. gr. I, 26. Joann. Geomet. h. I, 38. Idem hi fecerunt in παυμέδεων, ὑψιθρονος et ὑψιζυγος. Nonn. Paraphr. I, 97. **V**, 92. cf. **XIV**, 156. (*τιμὴν ὑψιζυγον*) et alibi. Hoc (*ὑψιζυγος*) Jovis esse epitheton apud poetas fidei christianaæ non addictos neminem fugit.

Εὐρύόπα apud Homerum plerumque conjungitur cum **Ζεὺς** ³⁴⁾ (in exitu versus) et **Ζεῦ** ³⁵⁾ praeterea cum **Ζῆν** **Il.** VIII, 200. **XIV**, 265. **XXIV**, 33. Hes. Th. 804. et cum **Κρονίδην** I, 498. **XV**, 152. **XXIV**, 98. Hoc εὐρύόπα non ab εὐρύνων (cf. Eustath. p. 1191, 25.) declinatum est cuius nullus casus reperitur sed homoptoton nominativi. v. Lob. Parall. p. 184. Transfertur vox ad Apollinem Orph. Lith. 88. et quod idem est ad solem. ibd. 640. — **Εὐρύόπα** κέλαδον ex vetere poeta ap. Plut. Non poss. suav. viv. **XIII**, 475. affert Lob. Parall. p. 293. De accentu idem valet quod de ἀκάνητα. (n. 20.) v. Lehrs. Herod. p. 196. 201. et de **Μητιέτα** epitheto Jovis etiam apud Nonnum **IV**, 94. **VII**, 68. **XXVII**, 250. **XLVIII**, 705. Vocativum **Ολύμπιε μητιέτα Ζεῦ** **II**. I, 508. legimus et accusativum **μητιέτα** ex grammatico affert Lob. Parall. p. 184. In consp. part. pr. Doederl. Gl. Hom. p. **XII**. errato typographico scriptum est **μητιέτα**: v. ibd. p. 88. Pro **μητιέτα** alii poetae **μητιόεις** usurpant **Διὸς μητιόεντος** Hom. h. Ap. II, 166. Hes. opp. 51. **Διῆ μ.** Hom. h. **XXXI**, 5. Hes. Th. 286. opp. 769. Ep. in Br. Anall. I, p. 202. (n. III, 6.) **Ζῆνα μ.** Hes. Th. 457. Quintus autem μ. **Ἀγαμέμνονα** V, 138. **Προμηθέϊ μ.** ibd. 338. **Οδυσσέα μ.** ibd. 571. dixit et Alex. Aetol. V, 18. **μητιόεντα δόλον** quod ad Homerum proprius accedit Od. IV, 227. (φάρμακα μ.)

Jupiter ξένιος jam Homero notus est. **Δια ξένιον** autem semel tantum legimus Od. **XIV**, 389. ³⁶⁾ alibi ξένιος. Apud posteriores poetas illa forma usitator est. Hom. epigr. **IV**, 8. **XV**, 3. Qu. Sm. **XIII**, 413. Nonn. **XXIV**, 22. Pind. Ol. **VIII**, 21. Nem. **XI**, 9. — Pro **Ζεὺς ικέσιος** (Soph. Ph. 482. Aesch. Supp. 342. 380. 611. Eur. Hes. 343. Ap. Rh. II, 215. Pall. Alex. ep. LXXXV, 8. Nonn. **XVIII**, 18. **XXIV**, 22. Orph. Arg. 109.) Homerus ικετήσιος dicit Od. **XII**, 213. v. Eust. p. 17. 39. 16. Hoc ipsum apud alios poetas id quod ικετήσιος significare satis notum est v. c. Tryph. 601. Aeschylus Jovem etiam αἰδοῖον vocat Supp. 189. et ἀφίκτορα ibd. 1. sed ικέτης per eandem antistrophon Jupiter a nullo poeta vocatur. — Notus item Homero Jupiter Herceus (Ovid. Metam. II, 285.) Od. **XXII**, 335.

³³⁾ Si ab uno versu **XXXI**, 97. discesseris cujus postrema verba οὐρανίος τέκετο Ζεὺς sunt. Quod οὐρανίου Διός, Διὸς ὑψιμέδοντος et Διὸς νέτιον (**XXXI**, 332) aliis saepe locis posuit contra id quod dixi nihil valet.

³⁴⁾ Et sic saepissime in hymnis v. c. Hom. h. Merc. 540. Orph. fr. **XLVIII**, 2. Herm.

³⁵⁾ Εὐρύόπα **Κρονίδη** Hom. h. **XX**, 4 et **Eὐρ.** **Κρονίδης** incipit versus octavus Bacidis ap. Herod. **VIII**, 77. (Anthol. gr. **XIV**, n. 98.) et v. 88. Orph. Lith.

³⁶⁾ Alibi, ut constat, Homerus forma ξένιος si non epitheton Jovis est, saepe utitur.

Formam ζεύδος rejicit Hermannus ad Soph. Aj. 8. et ab omnibus quae cum ζεύδος comparari possunt nulla produci posse adjectiva nisi in τοις docet Lob. ad Soph. Aj. p. 120.
^{16.3} Ζεὺς πανουμφαῖος est II. VIII, 25. ubi hoc Aristonici scholion extat: ἔ διπλῆ ὅτι οὐκ ἔστι καθόλικὸν ἐπίθετον ὁ πανουμφαῖος ὁ υἱόδοντος καὶ πάσης μηδόνος παραιτιος (sic) καὶ ὅτι ἀπαξ ἐνταῦθα τὸ ἐπίθετον. Praeterea reperi idem Simon. fr. CCI, 2. (Anthol. Pal. IV, 52.) Orph. Arg. 663. 1306. cf. Ovid. Metam. XI, 198.; et Ἡλίοι πανουμφαῖον. Qu. Sm. V, 626. pro πανωτήει vel omnituens. v. Lob. Rheumat. p. 42. n. 17. Ήσα πανουμφαῖα commemoratur E. M. p. 768, 54.

His adnectam ea epitheta quae Jovem Fulguratorem, Tonantem et sim. significant. Αργινέρανυος quod in Odyssea non legitur est in Iliade, apud Quintum IV, 59. Nonn. X, 85. Pind. Ol. VIII, 3. In Orph. fr. VI, 9. (Herm.) quidam ὀγχικέρο scribunt. Saepius Τεοπικέρανυος reperitur apud Homerum, Hesiodum, in hymnis et in Orph. Arg. 4, 28. Αστεροπητῆς (non in Odyssea) item nunquam translatum esse videtur. In Orph. h. XV, 9. Jupiter simpliciter ἀστράπεις compellatur et ἀστεροπόδες in Achaei versibus ap. Schol. Eur. ιῆς ἀστεροποῦ Ζηρῆς θυσίας quo Jupiter ἀστεροπαῖος significari videtur Lob. ad Soph. Aj. p. 405, 8. νεφανεῖς Orph. h. XV, 9. Semel etiam apud Homerum στεροπηγερέτα Ζεὺς legitur quod inquit Nonnus VIII, 370. et Quintus II, 164. (Διὸς στεροπηγερέτος). Huic prorsus simile est quod saepius reperitur νεφεληγερέτα quodque apud Homerum diptoton est et non legitur nisi in fine versus νεφ. Ζεὺς et Διὸς νεφ, quem usum etiam apud hymnographos et Hesiodum obtinuisse video (cf. Epigr. Αδεσπ. CCLXII, 2.) v. Nonn. VIII, 270. quanquam hic quidem etiam verso ordine νεφ. Διὸς dicit XXIII, 229. et νεφ. Τυφώεος I, 390. et νεφεληγερέτης (de Jove) VIII, 327. cf. XXVIII, 203. οὐ νεφεληγερέτης υπλίσκεται (Vulcanus) οἴα Κρονίος. Ab Homero ne Neptunus quidem hoc epitheton accipit quanquam hic quoque νεφέλας ξυναγείget ut jam Eustathius adnotavit p. 1538, 8. Empedocles autem ap. Plut. Mor. 683. E. ἀέρα vocat νεφεληγερέτην. Quintus Cal. tertia breviore forma utitur IV, 80. νεφεληγερέος Ζεφύρου. Notum et illud νεφεληγερέτης quod Cratinus effinxit epitheton Periclis Olympii. v. Mein. T. II, p. 147.

Quemadmodum ἐριγδούπος et ἐριδούπος ab Homero discernantur nemo nescit. Διὸς ἐριγδούποιο II. V, 672. cf. Qu. Sm. XIII, 520. XIV, 421. 500. Ζηνὸς ἐ. II. XII, 235. et XV, 294. cf. Hom. h. XVIII, 3. Hes. Th. 41. Qu. Sm. I, 578. 694. X, 301. Orph. h. LXXVI, 1. Ep. in Br. Anall. II, p. 300. ἐριγδούπον Κρονίδαο. Qu. Sm. II, 177. Longe saepius apud Homerum ἐριγδούπος πόσις Ήσα legitur quod, quantum eidem scio, posteriorum epicorum imitatus est nemo. Sed ut Homerus ipse semel ἐριγδούποι πόδες ἵππων dixit sic posteriores saepe hanc vocem ad res applicuerunt. Tryph. 690. ἐ. πόντου Opp. Hal. I, 75. ἐ. Θαλάσσης. Qu. Sm. III, 766. ἀλδες ἐ. id. II, 221. ἐ. ποταμού. Epigr. Αδεσπ. CCCCLXVII, 6. ἐ. παλαιόποτος Nonn. XVII, 227. ἐ. ἀπὸ λαιμῶν.³⁷⁾ Contra nemo Jovem ἐριδούπον vocavit.

³⁷⁾ Idem etiam Ινεστα Θέμις Διὸς κλεφτου dixit Supp. 355 et Apollonius Rh. Ερινίη Ινεστην IV, 1043.

³⁸⁾ cf. Nonn. I, 266. ἀλιγδούπων ἀπὸ λαιμῶν. Opp. Hal. V, 243. Ζηνὸς ἐ. Nonn. I, 243. ἐριδούπησαν ἀληται XXXVI, 218. ἐπεργδούπησεν.

Pro ἐργάδονπος eidem deo βαρύγδονπος attribuerunt Pindarus Ol. VI, 81. VIII, 44. et Nonnus VIII, 323., βαρύδονπος Neptuno Moschus II, 116. Hoc Nonnus et rebus et personis attribuit, illud praeter VIII, 323. semel tantum apud eum repertur XXIX, 224. ³⁹⁾ β. βοεῖς (Corybantum). Βαρύκτυπος et Neptuno et Jovi apponitur, huic Hom. h. Cer. 31. 334. 441. 460. Hes. Th. 378. opp. 79. sc. 318. Sim. fr. CCXXXI, 1., illi Hes. Th. 818. Pind. Ol. I, 72. Nem. IV, 87. Orph. h. XVII, 4. A Quinto Minerva quum fulmē acceperit β. vocatur XIV, 530.; Simonides de β. κύμασι loquitur. Ἐρίβρεμένης Jovis II. XIII, 624. Qu. Sm. III, 635., Boreae Tetz. Posth. 104., Bacchi Dionys. Perieg. 578. Orph. h. XXIX, 8. v. Herm. ad h. XLIX, 3. Eudocia p. 123. haec: Ἐρίβρομον ⁴¹⁾ (Bacchum) δὲ προσέτι καὶ ἐριβρεμέτην προσαγορεύουμεν. Praeterea commemoranda erunt: αὐλὸν ἐρ. Archias ep. IV, 2. ἐριβρεμέτην λεόντων Pind. Isthm. III, 64. ἐρ. Ακεοίης Nonn. XXIII, 276. Ab his longe discrepat Arist. Ran. 814. ⁴²⁾ Multo usitatius quam ε. de Jove est ὑψιβρεμέτης apud Homerum et permultos alios poetas v. c. Hom. h. Merc. 329. Orph. Arg. 1285. His addo similia: βρονταῖος Orph. h. XV, 9. αἰολοβρόντα Λιὸς Pind. Ol. IX, 42. et ὡς Ζεῦ κεραυνοβρόντα Arist. Pac. 376. ⁴³⁾ Κελαινεφῆς ⁴⁴⁾ epitheton jam apud Homerum etiam αἴμα accipit quod grammatici metasynteton h. e. ἐξ δυῶν ταῦτοσίων compositum esse docent. Pindarus κελαινεφέων πεδίων dixit et Maxim. Margun. h. II, 1. z. ὕφρη. Ορσινεφῆς Ζεὺς apud Pindarum reperitur Nem. V, 35. et ὑψινεφῆς ibd. Ol. V, 70. a quo abhorret Nonnus XLIII, 357.

Si, uti nos in progressu fecimus, fixis et perpetuis epithetis ea quae καὶ ἔξοχὴ s. καὶ ἐπικοάτειαν (Hes. s. v.) s. καὶ ἔξαιρετον (Eustath. p. 1712, 34.) h. e. per excellentiam (Prisc. II, p. 573.) diis attribuuntur adnumeramus apud Hömerum Ολύμπιος quoque Jovis unius stabile est epitheton. Quod in hymno qui legitur in Brunckii Anall. T. II, p. 518. versu 16. Apollini tribuitur quoniam hic hymnus haud dubie recentissimis temporibus conscriptus est contra Lobeckii sententiam num Apollo unquam Ολύμπιος dictus sit nuper dubitantis nihil valere videtur.

18. Mars. Ἔννάλιος apud Homerum (Lehrs. Arist. p. 181.), Hesiódum et alios epitheton Martis est v. c. Dionys. Perieg. 654. Orph. Arg. 874. cf. Liebel. ad Archil. p. 512. Apud Aristophanem Pac. 475. dubium est utrum diversi dii an diuersa ejusdem dei epitheta significantur. v. Lob. Soph. Aj. p. 120. sq. Saepissime nil aliud nisi bellicosus significat ut κούρη ἐνναλή de Penthesilea Qu. Sm. I, 402.

³⁹⁾ Alii utraque forma utuntur: βαρυγδόνποιο θαλάσσης Mus. 275. Qu. Sm. I, 320. III, 369. XI, 309. Ἑλλησπόντου β. Id V, 391. β. κόμπον Coluth. 55. β. ἄκρασιν Dionys. Perieg. 770. β. ἀγήταις Epigr. Αδεσπ. CCCLXXIII, 3.

⁴⁰⁾ Sed Ορσινιπόνου Λιὸς Pind. Ol. XI, 85. Diss.

⁴¹⁾ Ἐριβρόμον Λιόντης conjectit Flor. Lob. in epigr. Anth. Pal. p. 249. n. 303. in Quaest. ion. p. 16.

⁴²⁾ Μεγαλοβρεμέτης quoque Quintus Jovi apposuit II, 508. Cf. Orph. Arg. 745. μεγαβρεμέτου Σποταμοῖο.)

⁴³⁾ Idem Nubb 266. βροντησικέρανος νεφελῆ.

⁴⁴⁾ Apud Homerum semel tantum Ζῆν κελαινεφῆ legitur II. XXI, 500. alibi κελαινεφῆ Κρονίων, κ. Κρονίων et κ. Κρονίδη. Similiter ποδώκης, ὑπερμενῆs poetae de industria patronymicis apponunt.

Βροτολοιγὸς fixum apud Homerum, Hesiodum (sc. 334. 425. cf. Aesch. Supp. 651.) saepenumero transfertur: *Ἐρις* Simon. ep. II, 1. *Ἐρως* Meleag. ep. L, 1. Dioscorid. ep. I, 2. Marc. Argent. ep. XXVII, 5. Br. Anall. II, p. 272. *χελώνη* Nic. Ther. 703. et idem eleganter torqueri potest in imperitum medicum et tonsorem. v. Steph. Th. s. v. et de *βροτολοιχὸς* Id. ibd.

Nec rarius *μιαιφόνος* quod in Odyssea non reperitur transfertur (*'Ἄρεω*) μιηφόνου Archiloch. fr. LXVI, dubitatur; *μιαιφόνων γάμων* Soph. El. 483. cf. Aesch. Prom. 870. Eum. 577. *Νεοπτόλεμος* Eur. Hec. 24. *Σφιγγὸς* Phoen. 1774. *κύνας* Hec. 114. *χερσὶν* Id. El. 320. *νύκτα* Tryph. 675. *λοιγὸν* Orph. L. 353. *φάρμακα* Marcell. Sider. v. 52. *θύρων* Nonn. XXX, 22. cf. XLVIII, 187. XX, 274. *οἰστρον* (*Ἐρυνῆς*) Id. XXVI, 6. *βέλος* XVI, 36. *ἄρο* XXX, 181. *Διόνυσος* XXII, 276. *Μῶμε* Anthol. gr. I, n. 103. *Λεύκον* Tetz. Chil. III, 296. *στρατὸς* Nonn. Par. XIX, 170. *κούρην* Id. Dionys. XV, 391. cf. XLIV, 266. *ἀνὴρ* Id. XX, 149. Euripides qui complurium adjectivorum certis hominibus vel rebus apponi solitorum comparativis utitur etiam *μιαιφονωτέρα* dixit Med. 269. Ceterum hoc nomine etiam prosae scriptores usi sunt. v. Steph. Thes.

Τειχεσιπλήτης (cf. Lob. Rhem. p. 88. 107. Duentzer. Zenod. p. 54.) II. V, 31. quocum Scholiasta *πυλαιμαχὸς* Stesichori comparat, *δινοτόρος*⁴⁵⁾ II. XXI, 390. Hes. Th. 934. *βριήπνος* II. XIII, 521. quem alibi *χαλκεόφωνον* vocitat, *βρισάρματος* quod apud Homerum non legitur (Hom. h. XXIX, 1. Hes. sc. 44.) ad alias deos vel heroes non translata esse videntur. *Καρτερόχειρ* (Hom. h. XXIX, 3. Orph. h. LXXXVIII, 3.) *Vulcano* tribuitur in Orph. h. LXV, 3. et Anastasio Ep. *Ἀδεσπ.* CLX, 4. et Achilli Constant. Manass. Chron. p. 27. B.

Θοῦρος ut pleraque Martis epithet in Odyssea non legitur et a posterioribus quoque poetis Marti attribuitur: Panyas. fr. IV, 6. Tyrt. fr. III, 4. Call. h. Del. 64. Opp. Hal. II, 667. Maneth. VI, 81. Nonn. IV, 5. 414. V, 82. XXIX, 524. XXX, 281. XXXIII, 162. Aliter Aeschylus⁴⁶⁾ Prom. 354. (*Τυφῶνα*) Pers. 134. Prom. solut. fr. 182, 2.; Nonnus. (*Ἐρως*) Prooem. Dionys. XVI, 3. XXXIII, 58. XXXV, 117. XL, 129. XII, 10. XLVI, 424. XLVIII, 265.; Oppianus Hal. III, 536. Apud Apollonium (I, 466.) et Nonnum⁴⁷⁾ δόρον θοῦρον saepe legimus ut θοῦρον δόρον Eur. Rhes. 488. — Femininum θοῦρις ab Homero cum ἀλλῇ conjungitur (cf. Tyrt. fr. III, 9.), cum ἀσπὶς II. XI, 62. et cum αἰγὶς II. XV, 308. (cf. Pind.) — Tryph. 112. Nonn. XXVI, 2. XLVIII, 799. θοῦρις *Ἄθηνη*. Nonn. XLVIII, 228. *Ἐρινὺς* et ibd. 825. *Αμαζών*.

Θούριον *Ἄρη* reperi Eur. Phoen. 242. Orph. Arg. 860. Lith. 302. Anth. Pal. IX, n. 805. v. Jacobs. T. III, p. 633. Soph. Aj. 606. Ad heroes transfert Soph. Aj. 211. 1192. (*Ἄλας*) Eur. Rhes. 186. Aesch. Sept. c. Th. 42. Pers. 73. 704. 740. (de Xerxe) et ad res Eum. 597., ad avem Ag. 112. Hujus epitheti feminino Ly-*cophro* utitur *θοντία ἐρινὺς* (de Cerere) 153. et *φάλαγγα θοντίαν* 931.

⁴⁵⁾ Nonn. XLV, 288. θύρσῳ δινοτόρῳ habet unde eidem XXI, 87. restituendum videtur δινοτόρῳ νέοθητι pro vulgato δινοτόμῳ. v. G. Dind. in Steph. Thes.

⁴⁶⁾ Apud Sophoclem haec forma non reperitur nec fortasse apud Euripedem; nam Rhesus ei abjudicatur.

⁴⁷⁾ Apud hunc poetam δόρον, hoc epitheto non addito, vix reperies.

Haec autem duo epitheta jam veteribus poetis fixa Martis esse videbantur, ut inde appareat quod Manetho θοῦρον per antonomasiam pro Marte ipso posuit.

Venio nunc ad ἄλλοπρόσαλλον quod Il. V, 831. 889. Martis est. In hujus autem epitheti abusione valde luxuriati sunt posteriores poetae. Transferunt enim primo ad alios deos et deas: Nonn. XXX, 231. (*Hοη*) VIII, 116. cf. Fischer. De differentia etc. p. 17. — Tzetz. post Lycophr. II, p. 1052. (ed. Ch. Mueller.) κλειοῦς. Nonn. XXVII, 308. ὁ γένος ἀ. Οὐλύμπιον. In Orph. h. LXIII, 6. omnes qui alio tempore aliorum partes sectantur ἀ. vocantur. Nonn. XL, 180. Κοιροβίη πόσιν ἔσχε ἄλκιμον ἀ. II, 9. βουκόλον ἀ., et in Paraphrasi Idem VI, 224. XVIII, 15. et alibi Judam Iscariotam qui Jesum prodidit ἀ. vocat. Deinde ad varias res transfertur: Synes. h. 684. νόμοις, Maneth. V, 68. ψύγον, Agath. ep. XXXVIII, 5. σέβας de archangelo, Nonn. XLII, 242. δέμας i. e. Proteus se in varias corporum formas umbrae similes mutat. v. Rigler. Melet. Nonn. II, p. 16. Paraphr. I, 190. Dion. XLVI, 4. XLVIII, 566. δόλον, Id. Par. I, 86. Dionys. XXXIV, 8. νόος, Ibid. VII, 113. πόθοι, XXXIX, 276. ἐλπίδα, XXXVII, 229. κύβον, I, 532. ὀπωπήν, XXVIII, 155. πληγήν, XXIV, 279. δόσις, XIV, 170. μορφήν, XXV, 64. πτέρον Υπνον. Tzetzes hoc epitheto substantive utitur Chil. X, 564.: quid significare voluerit ipse exponit vss. sqq. Neutrius generis pluralem numerum reperi Nonn. III, 24. (οὐδματα), quod ab eo dictum esse non mirum est qui διάκοσα ἔγκεα dicit. v. infra n. 20. p. 20. In Orph. h. LXI, 12. γνώμας ἄλλοπρόσαλλας (femin.) legimus. Quam mire etiam pedestris sermonis scriptores hoc epitheto abusi sint ex Steph. Thes. notum est. —

Mars etsi apud Homerum interfectos spoliat Il. V, 942., tamen ante Hesiodum (sc. 192.) ἐναρφόρος non audit. Mars ἄλαλάξιος utrique ignotus.

19. Menelaus. Fixum et perpetuum Menelai epitheton novi nullum. Nam ξανθὸς Μελεάγρος legitur Il. II, 642. et ξ. Παδάμανθος Od. IV, 564. VII, 323. Achillem quoque et Ulixem licet illo epitheto non ornentur ξανθοκόμας fuisse⁴⁸⁾ edocemur Il. I, 197. et Od. XIII, 399. cf. 431. De Menelao idem quod Homerus tradit Pind. Nem. VII, 8. Eur. Iph. A. 173. Tetz. Anteh. 98. et Pseudo-Pisand. fr. 17. Praeterea et ξανθὴ Αημήτηο⁴⁹⁾ legitur Il. V, 500. cf. Eust. p. 576, 2. 773, 2. cuius crines flavi dicuntur Hom. h. Cer. 279. et Nonn. XI, 395. Pindarus id Minervae tribuit, aliis alii. In Eur. Med. 830. epitheton a persona ad rem transfertur ut saepe fit ἐνθα ποθὲ ἀγγὰς Πιερίδας λέγοντι ξανθὰν Αρμονίαν φυτεῦσαι h. e. μονσικὴν s. παιδεῖαν ἐνοικίσαι. Nam Martis filia quae Call. fr. CIV, 1. p. 32. Spannh. ξανθὴ dicitur ab hoc loco alienissima. v. Lob. Parall. p. 330. N. 1.

Βοὴν ἀγαθὸς⁵⁰⁾ etsi saepius Menelai (et Diomedis) est commune plurium herorum est praedicamentum; ἀγαθὸς βοὴν non magis legitur quam ἀγαθὸς πίξ, ἀρίστῃ εἶδος et sim. — Ceterum nec Αρητίφιλος nec κυδάλιμος uni Menelao proprium est.

⁴⁸⁾ Sic legitur ξανθοῦ Ἄχιλῆος Qu. Sm. VII, 668. XII, 274. et ξ. Ἄχιλλεὺς Pind. Nem. III, 43. ξανθοῦ Οδυσσῆος non memini licet Tzetzes omnes fere heroes ξανθοὺς vocet.

⁴⁹⁾ cf. XI, 740. — Il. XI, 680. ad nostram rem non quadrat.

⁵⁰⁾ De simili forma ab Arriano adamata saepeque ab eo repetita v. Ell. ad Arr. II, 24. 7.

20. **Mereurius.** Ex Passovio video Meinekium διάκτορος semper cum alio hujus dei epitheto Αργειφόντης⁵¹⁾ (cf. Nauck. Aristoph. p. 230.) conjungi opinatum esse. Duobus locis quos ad eum refutandum Passovius affert (Od. XII, 390. XV, 318.) unum addo ex Odyssea VIII, 335. et hos ex aliis poetis; Hom. h. Merc. 392. Hom. h. XXIV, 12. Coluth. 122. Nonn. II, 591. Orph. h. XXVIII, 3. Abusionis hujus epitheti duo tantum exempla affert Buttmann Lexil. I, p. 222., alterum Callimachi (de noctua) ἀλλὰ θεῖς ἦτις με διάκτορον ἐλλαχε Παλλάς, v. E. M. s. v., alterum poetae apud Lucianum Pseudomant. 33. Πυθαγόρην πολέμων τε διάκτορον ἐσθὶδν ἀσιδόν. Callimachum imitatus esse videtur Antip. Sidon. ep. XCII, I. "Οὐρὶ Λίὸς Κραιίδα διάκτορε; Nonnus I, 1. et Synt. h. IX, 31. Haec quam legerem miratus sum neminem praeter Nonnum Iridi hoc epitheton apposuisse. Is quidem dedita opera huic illi tribuit: Αγλαΐη δ. XXXV, 57. Αστυνόμεια XL, 291. Γλαῦκος XLIII, 115. Arab. Scholast. ep. I, 5, ταχὺς διάκτορος de nuncio celeri nescio quo utitur. In Nonni Paraphrasi nil aliud quam ministrum significat cf. V, 21. XII, 116. XVIII, 72, 125. 146. XXI, 269. et legitur in plurali numero II, 33. XIII, 90. XVIII, 103., ubi si recte memini, de apostolis loquitur. Verum adjectivum est ibd. VI, 46. XII, 102. XIII, 16. 75. Dion. XXXIX, 82. (διάκτορα ἔγγεια). Formam διάκτῳ commemorat Hesychius ex vetere ut Buttmanno videtur poeta διάκτορι, ἡγεμόσι, βασιλέσσοι. His l. c. p. 222. in Bianoris ep. Jacobs. Anth. Pal. X, n. 101. v. 3. βούταγ μὲν τρομέανσα διάκτορα emendat διάκτορα.

Κρατήν autem et εὑσκοπος ab Homero semper Αργειφόντης Mercurii agnomini apponuntur. Illud non reperitur nisi in nominativo quanquam Eust. haec adnotat p. 1851, 41.: τοῦ δὲ κρατήν δοκεῖ κλίσις εἶναι, ὡς ἥδης et p. 29, 23. οὐ (κρατής) γενικὴ κρατέος καὶ παράγωγον δὲ κρατεῖός (cetera a re nostra aliena sunt). Epicos κάρτιστος, καρτερός et κρατερός promiscue uti et verbum κρατέω vulgaris esse sermonis neminem fugit: ut καρτής prorsus inauditum est. — Εὑσκοπος reperitur II, XXIV, 24. 109. VII, 137. Hom. h. Merc. 262. Od. VII, 137. conjunctum, ut jam diximus, cum Αργειφόντης cuius rei facile excogitari potest causa. Apud Homerum semel quidem etiam εἰς Ιοχέαίρα legitur Od. XI, 107. alio uti videtur intellectu, unde Callim. εἰς Βοιτόμαρτν sumsit h. Dian. 190. Et sic Apollini tribuitur Ap. Rh. IV, 1716. Epigr. Άδεσπ. CXLIII. (Br. Anall. III, p. 179.) cf. Herod. V, 61. Praeterea Hercules a Theocrito εἰς nominatur XV, 143. ὡς τότε τοιοῦτος ὡν hoc est ut explicat Lob. Soph. Aj. p. 143., quia tum oculos ad occursum tauri intentos habebat. Simile est εἰς Κάλχας Christod. 52. et εἰς μάντης ibd. 377. et εἰς τέχνη ibd. 342. — Altera forma εὔσκοπος pedestri sermoni vulgaris etiam apud poetas nonnunquam reperitur Hom. h. Merc. 262. εἰς Αργειφόντης et Ilgenius etiam Hom. h. VII, 29. Εἴκειν εἰς scribit. Εὔσκοπε de Pane habet Orph. h. XI, 9. εἰς τέχνην Paul. Silentiar. ep. XLV, 2. cf. etiam Arist. Eccles. 2.; εἰς δαῦρα edidit Graefius pro ἄσκοπα Nonn. XXX, 36. Et conjecterim Nonnum XXXI, 132. εὔσκοπος Τοῖς dixisse pro ἄσκοπος ut nunc scribitur. In Maximi Catarch. v. 327. pro εὔσκοπον scribendum est εὐπό-
ζου. v. Lob. Parall. p. 329. N. 1.

⁵¹⁾ Heinrich. Epimet. ad Twesten. Comment. p. 70. peracute vidit διάκτορον, Αργειφόντην interpungendo distingui debere: non enim διάκτορος epitheton est alterius vocis sed utrumque diversum illi cognomen est. Hagen. Meletem. crit. in Hesiodi Erga. Pars altera. p. XI. (Progr. Schol. Dür.)

Ακάνητα apud Homerum semel legitur in Iliade *Equeias* ἥ. XVI, 185. nam Od. XXIV, 10. spurius est. *Ερυάω* ἥ. Hes. fr. XXXII, 1. Stesichor. fr. XCIV. *Ἐρεινης* ἥ. Nic. Alex. 572. (al. 559.) Ab hoc usu recessit Hes. Th. 614. ἥ. Προμηθεὺς et longius Orph. L. 150. Aristid. Or. 45. p. 106. (179.) *Ακάνητα, εὐρύοπα* et *μητερα* accentus regula eximi notum est. Commune iis hoc est quod sunt quatuor syllabarum et quod deorum epitheta, v. Lehrs. Arist. p. 268. Lob. Parall. p. 185. Forma *ἀκανήτης* non reperitur; *ἀκάνητος* quod apud Suidam legitur Jacobsius T. III. p. 733. posuit in textu epigr. Anth. Pal. XII, 7. v. 3. ἥ. βλέμμα. Cf. quae de significacione illius epitheti disseruerunt Lucas. Quaestt. Lex. p. 165. et Doederl. Gloss. Hom. I. p. 132.; vide etiam Boetteher. *Aehrenlese zur Hom.* — Hesiod. *Wortforschung*. Progr. Schol. Dresd. 1848. p. 12. et de *ἀκάνης* Schmitzii Adnot. ad Aesch. Pers. Progr. Schol. Saarbr. 1850. p. 4. *Ακανήσιος* gentilicium est. v. Lob. Path. p. 429.

Χονσόδηστης a nemine translatum esse videtur. In Iliade non legitur *Ἐρεινης* ζη. Od. XV, 277. Mus. 150. Tetz. Chil. II, 540. IX, 758. Nonn. VII, 104. *Ἐρεινης* χονσόδηστη Od. V, 87. cf. Hom. h. Merc. 539. *Ἐρυᾶς* χονσόδηστη simplici p. Pind. Pyth. IV, 178. Praeter nominativum et vocativum nullum reperi casum. *Ἐνδῆστης* *Ἐρυῆς* ante Nonnum IV, 1. XXXVI, 11. non videtur dictus esse.

Ἐριούνιος qui Arist. Ran. 1144. Mercurio δόλιψ opponitur II. XXIV, 457. 679. Hom. h. Merc. 3. 551., σῶκος (ἐριούνιος) *Ἐρυῆς* II. XX, 72. et alibi, in Odyssea, ubi ἐριούνης eodem significatu dicitur VIII, 322. cf. II. XX, 34., non legitur. *Νόορ* ἐριούνον εἶναι θέλειν Orph. L. 197. Antoninus Liberalis in peculiari capite de diis Erianiis h. e. inferis agit. Apud Homerum significatio vocis alia est; nam Mercurius ψυχοπόμπος⁵²⁾ (cf. Petersen. *Der Hausgottesdienst der alten Griechen*. Zeitschrift für Alterthumswissenschaft. 1851. II. p. 111. N. 55.)⁵³⁾ ab illius carminibus abest. Hinc spurius versus Od. XXIV, 1. v. Lehrs. Arist. p. 186. Illud ipsum Euripides Charoni tribuit Alc. 373. et Plutoni ibd. 455. Apud eundem poetam Med. 754. ὁ *Μαλας πομπαῖος*. cf. Aesch. Eum. 91. v. Stanlej. ad h. l. et Elmsl. ad Med. 744. Mercurius *Οδιος* Vialis (Plaut. Merc. V, 2, 24.) significatur, qui Homero tam ignotus est quam δόλιος (Arist. Thesm. 1292. Spannh. Ar. Plut. 1158.) κερδέμπορος (Orph. h. XXVIII, 6.) κερδῶσ, κλυτόβουλος (Opp. Hal. III, 26.) πυληδόνος (Hom. h. Merc. 15.) etc. Quid multa? Nullum eorum celeritatis epithetorum quibus Iris in Iliade ornatur vel his similium Mercurio in Odyssea tribuitur. — Praeter haec quorum feci mentionem decies in homericō hymno Mercurius κύδιμος cognominatur 46. 84. 96. 130. 150. 253. 298. 316. 404. 511. et semel ab Hesiodo Th. 938. Sed ab aliis ad alios applicatur ut κ. ἡρως Heinrich. fr. Cypr. 8, 4. p. 51. Muelln. Cycl. p. 73. *ἡνίοχον* Ep. LVIII, 6. in Br. Anall. III, p. 31. ἀνὴρ Leo Philos. II, 2. *ἱππεὺς* (*Ζηνόδοτος*) Ep. Αδεσπ. DCLXXX, 5. Γοηγόριε Anth. gr. VIII, n. 81. *Καισάριε* ibd. n. 92. etc. Γόνε κύδεμε de mundi Salvatore Synes. h. XII, 3. VIII, 5. IX, 1. *Κυδάλιμος* quod grammatici haud pauci epenthesi syllabae ἀλ exortum esse putant ex κύδιμος commune herorum epitheton.

21. Minerva. Apud Homerum semper *Παλλὰς Αθηναῖη* vel II. *Αθήνη*

⁵²⁾ Pro hoc Nonnus ψυχοστόλος utitur XLIV, 207.

⁵³⁾ Libri ipsius copiam non habui; itaque laudavi locum ex illis Ephemerid.

⁵⁴⁾ Eodem modo Aeschylus epitheto Apollinis *Ἄγνιάτης* deducendi vim attribuit Agam. 1081.

subjungi nemo ignorat, cf. Doederl. Gl. Hom. §. 78. Ἀθηναῖη Παλλὰς Ap. Rh. III, 340. legitur sine ulla ut videtur codicum discrepantia quamvis facile emendari possit Παλλάδος Ἀιθίδος Eur. Iph. T. 217. — Ad normam Ὁβριμοπάτοη epitheti, quod usurpant omnes poetae, Nonnus ὁβριμόπαιος effinxit: Ρεῖης ὁβριμόπαιος XXV, 377. cf. X, 277. Apud Hesiodum Goettingius Ὁμβριμοπάτοη recepit. — Pro Τριτογένεια Hom. h. XXVIII. Arist. Eqq. 1194. Agath. ep. LXI, 4. Τριτογένης utuntur ut Ἡριγένης pro Ἡριγένεια, Κυπρογένης Ἀφρογένης apud alios reperiuntur. Talia nomina ab appellationibus terrarum verbo γένοντα copulata fere Deorum sunt propria. Schneidew. fr. Ibyc. LXI, p. 219. Ἀγελεῖη homericum et hesiodeum (Th. 318. sc. 197.) accepit Nonnus XXIV, 284. ut ἀγεληῖς legitur apud Cornutum. v. Doederl. Gl. Hom. I, p. 40. Λητίης (Il. X, 460) apud posteriores poetas haud raro id quod homericum λητίας significat (Il. XX, 193.) v. c. λητίδες Qu. Sm. III, 544. His duobus Hesiodus addit Ἀγέστρατος Th. 925. quo in utendo longe ab illo recedit Nonnus⁵⁵⁾ et Ἐγρεκύδοιμος Th. 925. cf. Eupol. Mein. fr. Com. T. II, p. 607. n. XVII. Orph. L. 580. Et miror quod ante Manethonem IV, 355. et Nonnum XXXII, 164. XXXIII, 156. XLIII, 1. nemo poetarum Ἀρεα⁵⁶⁾ ἐγρεκύδοιμον dixit. Et libet videre quanam ratione Nonnus praeterea hac voce usus sit παρθένος XXV, 95. στρατὸς XLVII, 572. ὁός XXIII, 218. πλόος XXXIX, 361, στόλον prooem. Praeterea idem vocem transfert ad φόρμηγξ, αὐλὸς et sim. cf. XI, 505. XXVII, 170. XXXIV, 140. XXXIX, 125., ad κτύπος XXXVI, 206. et ad ἀπειλὴν XX, 193. Ἐγρέμαχος autem nusquam legitur; ἐγρεμάχη Palladis est epitheton. Hom. h. Cer. 424. et in Orph. E. 38.

Ἀλαλκομενῆς (Ἀθήνη) gentilicium esse videtur quanquam Ζεὺς Ἀλαλκομενεὺς (v. Steph. Thes.) et Ἡρα A. in Homericis non commemoerantur. Aliter judicat Doederl. Gloss. Hom. §. 78. Sed Aristarchus quem Steph. Byz. s. v. refutat, ab ἀλαλκεῖν epitheton repetens num simile exemplum proferre potuerit dubito. Nam πραιμενῆς et sim. inaudita videntur. cf. Lob. Path. p. 470. Ἀθηναῖη ἐνοσίπτολης est Il. VI, 305. cf. Hom. h. X, 1. XXVIII, 3. In Aesch. Sept. c. Th. 121. ὁνοίπολης metro necessarium est, quanquam σαόπτολης, φερέπτολης, λιπόπτολης et cum adjectivis composita δύμόπτολης, ἑτερόπτολης, πρωτόπτολης elisa litera τ non in usu fuisse videntur⁵⁷⁾.

Πολύβονλος ut Minerva ab Homero dicitur Il. V, 260. Od. XVI, 282. cf. Simon. in Br. Anall. I, p. 210. Anthol. gr. XV, n. 24., in Orph. h. XXX, 6. Bacchi et ibd. XXV, 4. Protei, in Tetz. Anteh. 322. et Posth. 650. Ulixis epitheton, a Pindaro cum γνώμῃ conjungitur Isthm. III, 90. Sed κλυτόβονλος Vulcani est epitheton et εὐβονλος quod apud Homerum nondum reperitur plurimum deorum et herorum. Ἀθήνη ἐργοπόνος (Coluth. 194. et Nonn.) s. ἐργάνη Homero ignota est et si δέδαε ἐργα ἐργάζεσθαι Od. XX, 73. Ιστοτέλεια quod Papius et alii lexicographi tandem repererunt est Nonn. XXXVII, 49. 312. Ἀτροντάνη potius cognomen quam epitheton est.

⁵⁵⁾ Is enim quod in ἐγρεκύδοιμος idem facit in ἀγέστρατος: XXIX, 283. ἀγέστρατον Ἀρεος ἥχο, XXXV, 342. ἀ. φενῆν, XXVIII, 28. ἀ. αὐλὸς Ἔρνοῦς, XXV, 268. ἀ. ἥχον.

⁵⁶⁾ Ἔρις ἔρος Qu. Sm. I, 180.

⁵⁷⁾ Περσέπολη quidem apud Eupolidem reperitur: Mein. Tom. II, p. 607. n. XVII.

Γλαυκῶπις apud Homerum una *Minerva* dicitur; quid significet nunc optime docuit Doederl. Gl. Hom. I, p. 59. sq. Hoc unum de paucis epithetis est ex quibus posthac cognomen factum est, cf. Strabo XIII, p. 167. Masculinum Eust. p. 768. 43, *γλαυκώπης* esse vult quod ut *βωάπης* apud unos grammaticos reperitur: at *γλαυκώψ* non solum Pind. Ol. VI, 45. (*γλαυκῶπες δράκοντες*) et Isthm. IV, 249. (*γλ. ὄφιν*) sed de ipsa *Minerva* poeta apud Julianum Orat. IV, p. 149. B. (ed. Spannh.) utitur. *Γλαυκωπὸς* Nonnus habet III, 98. *γλαυκωπὸν ὑπὸ σκέπας ἀβοὸν ἔλαιος* ut Euphorio Mein. fr. CXL, similiter *γλαυκῶπιν*⁵⁸⁾ *ἔλαιον*⁵⁹⁾ dixit. De tranquillitate maris utitur Paulus Silentiar. Ephr. I, 161. cf. I, 507. καὶ χαροποῦ *γλαυκῶπιν*⁶⁰⁾ ὑπὲρ πόντοιο γαλήνην. Saepius Luna vocatur *γλαυκῶπις* ab Empedocle (Carm. v. 176. p. 520. ed. Sturz, cf. Plut. de fac. c. 16.) ἀπεσκιφωσε δὲ γαῖης Τόσσον δύον μῆνης *γλαυκώπιδος* ἔπλετο εὐρός, ab Euripide (fr. inc. CCIX. Mattheiae.) v. Schol. ad Ap. Rh. I, 1280. et ab Nonno γλ. Μήνη V, 70. Ibycus fr. XV, p. 135. hoc epitheton transtulit ad Cassandram sed non ob eam causam quam Schneidewinus affert in Addendis ad Ibyc. p. 222. Postremo *γλαυκῶπιδος Ἡρός* commemoro ex Epigr. Άδεσπ. DXXI, 1. Τρήνην γλ. ex Orph. h. XXII, 1. et ἐνέα θυγατέρας γλ. Orph. fragm. apud Lobeckium Agl. T. I, p. 544, quae notare neglexit Lucas. „De Minerva Γλαυκῶπιδι“ Quaestt. lexilog. p. 157⁶⁰⁾.

Praeterea reperiuntur *γλαυκῶπιδες σταφύλαι*⁶¹⁾ Eust. Opusc. p. 309. 40. ed. Tafel. De *γλαυκόμματος* adjectivo exponere a re nostra alienum videtur. De *Minerva Gorgone* cf. Freudenberg. „Heinrichii Schedae Lycurgeae“ etc. Progr. Bonnense. 1850. p. 35.

22. *Musae*. *Λίγεια*⁶²⁾ epitheton solere citharam apud Homerum accipere est Eustathii observatio; sic invenitur *λίγεια φόρμιγξ* II. A., 186. Σ, 569. Od. Θ, 67. 105. 254. 261. 537. X, 392. Ψ, 133, cf. Eustath. p. 1586. 13. 1709, 46. In sola ultima Odysseae rhapsodia Musis tribuitur XXIV, 62. quem usum deinde obtinuisse optime cognoscitur ex Plat. Phaedr. p. 237. A. v. Lehrsium Quaestt. epp. p. 171. sqq. qui quod equidem scio unum tantum locum notare neglexit Anacr. XXXIX, 3. *λιγέας πούσας*. Si autem quemadmodum hoc epitheton evagatum sit fusius exponere vellem acta agerem. Nam homo ille sagacissimus l. c. haec tam accurate quam scite tractavit. Itaque illud tantum addo homericum *λίγεια φόρμιγξ* reperiri in Synes. h. I, 1. quocum comparari potest Ap. Rh. IV, 1159. *Ορφῆος λίγα φορμίζοντος*.

23. *Neptunus*. *Ἐνδυσθενὴς* quod Pindarus ipse Neptuno apposuit Ol. III, 78. idem de Apolline utitur Isthm. II, 13. et de aliis: *Τελαμὼν ἐ. Nem.* III, 36. *Πνυθέας* ibd. V, 4. *Ἡρακλέονς εὐρυσθενεῖ γέννη* Ol. XLI, 23. *Ιμέρον ἐ. XII, 2. ἐ. ἀρετᾶν IV, 11. ὁ πλοῦτος ἐ.* Pyth. V, 1. Sed *ἐρισθενής* Jupiter est. v. supra p. 14. Sic *ἐρισμάραγος* ejusdem (Hes. Th. 815. Qu. Sm. XLI, 362. Orph. h. XX, 1.)

⁵⁸⁾ Haec accusativi forma legitur etiam Od. I, 156. Hom. h. IX, 2.

⁵⁹⁾ *Γλαυκᾶς ἔλατα* Eur. Troad. 804. (cf. *γλαυκᾶς Ἀθάνας* Theocr. XX, 25.) et *γλαυκόχροα κόσμον ἔλατα* Pind. Ol. III, 13.

⁶⁰⁾ Idem p. 42. Auroram *γλαυκῶπιδα* appellatam esse tradit. Quod falsum est. *γλαυκὴ* appellatur a Theocrito XVI, 5. quem ipse affert locum p. 38.

⁶¹⁾ Folia vitis *γλαυκὰ* dicuntur Anth. Pal. IX, 87.

⁶²⁾ Sic scripsi edictus a Lehrsio Quaestt. epp. p. 169.

ἐρισφάθαις⁶³⁾) Neptuni est epitheton Hom. h. Merc. 187. quamquam Musaeus 318. ἐρισμαράγο θαλάσσης, Nonn. III, 164. & βοεῖς, XL, 214. &c. πύργων et alii aliter dixerunt.

Ut Amphitrite κυνηγάπτει⁶⁴⁾ sic Neptunus κυνηγάπτης⁶⁴⁾ est: κυνηγάπτα Ποσειδῶν. II. XIII, 563. XIV, 390. et in vocativo Ποσειδῶν γαιόχε κυνηγάπτα Hom. h. XXIII, 6. Orph. h. I, 5. Aliis tribuitur ab iis qui post Homerum res Iliacas tractabant. Ἀγαμέμνων & Tetz. Posth. 654. Λοχόδη ibd. 665. Ήδη κυνηγάπτα Hom. h. Cer. 348. In Quinti Smyrnaei libro VII, 353. κεκάροντα δὲ Νηρῆιναι ὅμηρι Θέτιν καὶ δ' αὐτὸς Κυνηγάπτης Lehrsius in editione sua de Nereo interpretatur. Possit tamen et aliter explicari: v. Koechly. — Ἀρίστα κυνηγάπτη poeta cyclicus ap. Muellnerum p. 61. — Pro κυνηγάπτα qui regularis est dativus monoptotae illius declinationis (v. Lob. Parall. p. 187.) Antimachus πατόλ τε κυνηγάπται Ποσειδῶνι πεποιθὼς fr. LXXXIII. vel euphoniae vel metri causa metaplasto ntitur. v. Lob. Phryn. p. 658. Cf. tamen Steph. Thes. s. v.

Γαιήοχος epitheto tragicī et secundum Homeri usum utuntur (Soph. O. C. 1074. Aesch. Sept. 292. cf. Orph. Arg. 1375.) et aliter Soph. O. R. 160. Αθάνα, γαιάοχόν τε ἀδελφεάν Ἀριεύν h. e. τὴν πολιοῦχον et Aesch. Supp. 796. γαιάοχε παγησαές Ζεῦ. — Nonnus Par. I, 17. habet γαιήοχος αὔγλη ubi λόγος sive Christus αὔγλη vocatur γαιήοχος i. e. lux totum mundum complectens vel collustrans. v. Rigler. Melet. Nonn. I, p. 17. et Dionys. XXXVIII, 109. γαιήοχον ἔδωρο; Quintus Sm. II, 208. γ. ὥκεαρον et γ. ὥππος ex Aneid. Bekk. I, 229. commemoratum invenio Lob. Agl. T. II, p. 857., ubi Doederl. Gl. Hom. I, §. 60. emendavit γαιήοχος ὥππος ἀπὸ τοῦ τοῖς ὄχημασι γαίοις. Quod licet rectum sit pauci tamen erunt qui Doederl. vōcis interpretationem probent.

Ἐρυσίγαιος semper dupliči reperitur (praeter Theodos. p. 69, 14.) quamquam semper ἐρυσίχθων et ειρυσίγυλλος dicebatur. Nonnus autem etiam ē. ἐχέτη dicit I. 327. Hinc Lehrsius Quaest. p. 301. pro vulgato ὄφρα μὲν Ἐρυσίγαιος ὑπὸ κρόνα λαβόδης ἀγήτης Νερερέων κενθυμῶνα μετεψήζωσεν ἐραύλων correxit ἐρυσίγ. ē. χρ. λαβ. ἀγήτ. XXI, 103. — Quod in ἐρυσίγαιος idem fecit Nonnus in gemino epitheto ἐρυσίχθων⁶⁵⁾ II, 41. XXX, 4. XLVIII, 383. Ποδῶν ἐρυσίχθονι παλμῷ. I, 288. XLIV, 37. XLVI, 184. παλάμης ἐρυσίχθονι παλμῷ XLIII, 303. ἐρυσίχθονι ταρσῷ. Minus offendimus XXI, 288. ἐρυσίχθονα παλμὸν ἀρούρης de illo ipso motu terrae et II, 67. ἐρυσίχθονι ἀρούρω. Et habet in hoc auctorem Euphorionem fr. CXL. cf. Naucke de Choerilo p. 189. Cum hac abusione haud scio an comparari potuerit quod Strato⁶⁶⁾ sibi permisit bovem ἐρυσίχθωνa vocans in versu 19. ap. Mein. fr. Com. T. IV, p. 545. — Pro ἐρυσίχθων Pindarus Σεισίχθων usurpat quem secati sunt Tetz. Posth. 456. Orph. de motibus 2. et 58. Jupiter sic vocatur Orph. h. XV, 8; ἐλελίχθων est Liber pater Soph. Antig. 154. quam scripturam tutatus est Lob. Aglaoph. p. 458. h. — Homericum ἐρυσίγαιος Pindarus commutavit patronymico

⁶³⁾ Βαρνασάραγος Jovis est apud Pind. Isthm. VIII, 23. (al. VIII, 25.)

⁶⁴⁾ Semel tantum Homerus ὥππος κυνηγάπτη II. XX, 224. dixit quod imitatus est Hesiodus se 120. ὥππον Ἀρείονα κυνηγάπτην.

⁶⁵⁾ Cf. de hoc epitheto Doederl. Gl. Hom. I, p. 155. et Fischer. De differentia etc. p. 17.

⁶⁶⁾ Non Strattis ut Passovius afferit. v. Mein. Hist. crit. Com. p. 427.

ἐννοσίδης, Neptunum *ἐννοσίδαν* vocans, cui unum tantum simile exemplum afferre potuit qui in his rebus solus videt Lob. ad Soph. Aj. p. 389. cf. Parall. p. 135.

Ἐντριάτινα Pind. Ol. I, 73. *Ἀγλαοτριάτινα* Id. ibd. I, 40. *Ορσοτριάτινα* ibd. VIII, 48. Nem. IV, 87. Pyth. II, 12. et *Χρυσοτριάτινος* Arion. fr. I, 2. lyrics sunt idionyma. *Δαμαῖος* est Pind. Ol. XIII, 66. Postremo *Ταύρεος* cognominatur Hes. sc. 104. quod ut *Τιππιος* potius agnomen quam epitheton esse videtur: cf. Aristot. Probl. XXIII, 2. Agnomen etiam *Ασφάλιος* Opp. Hal. V, 680. et alia quae praeterero.

Quam de Neptuni epithetis disputaverim omittere nolo Amphitrites quae ut ex lexicis notum est dicitur *ἀγάστονος* et *κνανῶπις* praeter Od. XII, 60. etiam Opp. Hal. I, 386: hoc autem epitheton Hesiodus Themistonoae apposuit sc. 356. Proserpinæ Oppianus Hal. III, 493. Musae Auctor. Epigr. *Ἄδεσπ.* DCCXXVII, 2. navibus Aeschylus Pers. 551. Supp. 724. *Κνανώπης* aut *κνανωπὸς* raro ut equidem puto reperiuntur.

24. Nestor. *Ιππότα* in Odyssea soli Nestori tribuitur, multo pluribus quos enumerare longum est in Ilade. *Γερήνιος* gentilicium est. v. Goettl. Hes. fr. XXXI, 2.

25. Orcus. *Κλυτόπωλος* (Il. V, 654. XI, 445. XVI, 625.) in fragmento quod sub Homeri nomine circumfertur Dardania et a Tryphiodoro 92. *λόχος Ἀχαιῶν* (h. e. equus trojanus) cognominatur. Quod apud Homerum est *Πιάν εὐπώλον*, nemo ignorat. Praeterea Pluto πνλάρτης vocatur Il. VIII, 367. Od. XI, 276. Mosch. IV, 86. πολυσθημάντωρ Hom. h. Cer. 31. 84. 376. πολυδέγμων ibd. 31. Orph. h. XVIII, 11. πολυδέκτης Hom. h. Cer. 9. et quod praeter aliorum poetarum consuetudinem est *ἀγησίλαος* cf. Athen. III, p. 99. B. pro quo Callimachus h. Pall. 130. formam *ἀγεσίλα* et Hegesippus VII, 4. cf. Epigr. *Ἄδεσπ.* DCCLIII, 2. ήγησίλεω usurpant. Cum hoc epitheto Meinekius Euphor. fr. 156. comparat Jovem *ἀρίσταρχον* Simonidis⁶⁷⁾ *Ἄρτεμις Τηλέμαχος*, *Δία ἔπιος* Sapphonis et similia ibd. p. 164. cf. Lob. Agl. II, p. 857. Comparari etiam potest agnomen Aesculapii *φιλόλαος* Pausan. III, 22. 1. v. Valek. ad Herod. VI, 56. Lob. Agl. I, 600. sq.

26. Patroclus. De *ἱπποκέλευθος* omnia incerta sunt praeter id quod uni Patroclo attribuitur: v. Il. XVI, 126. 584. 839. (in vocativo). Idem heros saepe *Πατρόκλεις* *ἱππεῦ* nominativum compellatur. In Odyssea neutrum reperiri neminem latet. In Epigr. *Ἄδεσπ.* DXC, 9. θοδὸν *ἱπποκέλευθον* *ἀρειμανέων γέρος* *Οὔννων* legitur.

27. Penelope. *Ἐχέφων* fixum et perpetuum Penelopes est epitheton: nam Il. IX, 341. et Od. XXIII, 332. non verum quod dicitur epitheton sed prae-dicatum est. — *Ἐχέφρονος ἀνάσσης* Nonnus dixit III, 409. *Βασιλῆς ἐκ.* Hes. Th. 88. *Οδυσσῆος* Qu. Sm. VIII, 113. ubi poetae fortasse alter quem commemoravimus Odysseae locis obversabatur ubi Minerva Ulixii dicit οὐνεκ' ἐπητής τ' ἐσσι καὶ ἀγχίνοος καὶ ἐχέφων. — *Τέκτιφος νεκρός ἐκ.* Nonn. XXVI, 104. Σείληνοι Id. XXXIV, 141. *ὴπεροπῆς* Id. Par. IX, 98. θεοῦ ἀμνὸς *ἐχέφων* ibd. XX, 55. στάχνες ἐκ. ibd. IV, 164. *ἢπος ἐκ.* Dionys. XXXI, 219. Θῆρα XLVI, 242. ubi modo prudens modo catus significat. Aliter Orph. Lith. 362. Manetho III, 260. 344. et Tetz. Chil. XI,

⁶⁷⁾ Huic tribuit Athenaeus; videtur autem Bacchylidis esse cui ab Apollonio de synt. II, 31. p. 187. tribuitur: v. Meinek. in Addendis ad Euphor. p. 192.

693. Ad res transfert Nonnus ἐκ βουλὴν XLIV, 245. κειρὶ XXX, 112. φάρμακα Paraphr. II, 171. φωνὴν ibd. XIX, 29. ὄνθυση XXII, 33.

28. Pollux Πνέος ἀγαθὸς non solum ab Homero II. III, 234. Od. XI, 229. sed etiam ab Orpheo Arg. 950. et Scholiasta ad Pind. Nem. X, 60. (ex poeta cyprio) vocatur. ἀγαθὸς πνέος ut jam supra verbo tetigimus non reperitur. Castor nullo singulari epitheto ornatur; nam ἵππόδαμος quod quibusdam in mentem venire possit multis proprium est. Quod Passovius putat λευκόπωλος Dioscuris prae ceteris attributum esse non omnino verum est. Vocantur quidem λευκόπωλοι ab Pindaro ut λεύκιπποι: v. Valck. ad Phoen. 609., sed saepe illud aliis tribuitur: Amphioni Zetoque v. Schol. Phoen. 606. et ἡμέρᾳ a Sophocle Aj. 658. et Aeschylo Pers. 378. cf. Ellendt Lex. Soph. II, p. 23.

29. Proserpina. Masculinum epitheti ἐπαινή (cf. imperiosa Proserpina apud Hor. Sat. II, 5. 110. ibiq. intpp.) non reperitur: cf. II. XI, 457. 567. Od. X, 491. 534. 564. XI, 47. Hes. Th. 768. 774. Lucian. Necyom. §. 9. Veteres grammatici, v. Eust. p. 1665, 7. 763, 46., ἐπὶ praepositionem hic abundare putant qua re effectum sit ut accentus non retrahatur⁶⁸⁾. Schol. Il. IX, 459. ἐπαινή Π. ἦν οὖν ἀν τις ἐπαινήσειεν ἀντίφρασις γὰρ ὁ τρόπος recte fortasse, neque tamen repugnat honoris causa ita nominatam esse deam, sicut eadem aliis poetae locis ἀγανή⁶⁹⁾ dicitur. v. Loh. Dissert. De antiphr. et euph. in Actis Societ. graec. Vol. II, p. 306. Praeter ἐπαινή Περσεφονέη reperi Δῆμητρίης ἐπαινῆς Tryph. 52. quem locum notare neglexit Buttmannus Lexil. II, p. 117. Cereri autem attributum non reperi; quare dubito num Scaliger. in Crinag. epigr. XXX, 3. pro ἐκείνας Δῆμητρος recte conjecterit ἐπαινῆς. Sed in Orph. h. I, poeta epitheta undeliberet corrogare solito fortasse ἐπαινή Hecatae tribui potest. v. Loh. I. c. Νεκυσσόδος quod nunc demum nostri Lexicographi receperunt Proserpina dicitur Nonn. XLIV, 204.

30. Saturnus. Ἀγκυλομήτης epitheti Homerus nominativo et genitivo utitur (ἀγκυλομήτεω); ceterum Κρόνον ἀγκυλομήτην Maneth. IV, 425. et alibi reperi. Sed jam apud Hesiodum Προμηθεὺς ἀγ. legitur Th. 546. opp. 48. qui loci Passovium et alias fugerunt. Alii poetae forma ἀγκυλόμητις utuntur ut pro ποικιλομήτης iidem ποικιλόμητις usurpant et versa vice πολυμήτης pro πολύμητις. v. infra n. 34. p. 28. Κρόνον ἀγκυλόμητιν Nonn. XXI, 253. ἀγκυλόμητιν κερδῶ Opp. Hal. II, 107. λυκος ἀγκυλόμητις Nonn. Paraphr. X, 47. ἀγ. γυναικα Id. ibd. IV, 73. de Samari-tana illa, χορδὲ ἀ. ἀπιστοτάτων Φαιρισαῖων ibd. XI, 215. 234. Ιουδαιῶν χορδὲ ὀγκυλόμητιν ibd. XII, 58. Conf. de notione vocis ἀγκυλομήτης Boettcher. Aehrenlese z. Hom. — Hesiod. Wortf. p. 11.

31. Sol. Φαεσίμβροτος in Iliade Aurora est epitheton XXIV, 785. cf. Teitz. Posth. 684. Orph. Arg. 1082. 1110. Anthol. gr. I, n. 119, 27. — ἡμαρ φ. Orph. h. LXXVIII, 1. et φ. αἴγαι Eur. Heracl. 745. magis spectant ad Solem cui tribuitur in Odyssea X, 138. 191. Qu. Sm. 209. Theogn. 1233. Orph. Arg. 55. Joann. geomet. II, 67. Pind. Ol. VII, 39. Tetz. Anteh. 5. Nonn. X, 284. cf. Rigler. Meletem. Nonn. Part. I, p. 27. Apud Manethonem V, 256. φ. οὐράνιος Ζεὺς significatur Sol, sed φαεσίμβροτος Ἡρη est Tryph. 234. Ἡραιστος Orph. h. LXVI, 2. Longissime aberrat Nonnus φ. τιμὴν Paraphr. XIII, 121.

⁶⁸⁾ Cf. Kissner. Commentatio de pleonasmo praepositionum graecarum in compositione. Progr. Lyceae. 1846. p. 21. et p. 26.

⁶⁹⁾ Ceterum ἀγανή non solum Proserpinae sed etiam heroum θεραπόντων et κηρύκων esse epitheton docuit Doederl. Gl. Hom. I. §. 6.

Τερψίμβροτος autem ab Homero nulli nisi Soli attribuitur Od. XII, 269. 274. cf. Hom. h. Ap. II, 233. itemque Nonnus XX, 334. *Φαέθοντος τερψίμβροτον* εἶδος et XLVI, 346. dixit; *τερψίμβροτος Ἡὰς* unus Orpheus qui dicitur sibi permisit Argon. 105. Nonnus non incommoda ad numen Bacchi λυσμερίμον transluit: cf. XIX, 43. 51. XXXVIII, 105. Rigler. Meletem. Nonn. Progr. Schol. 1850. p. 2. et ad ἀνέμων αὐγὴν XI, 495. *Τάρσος τ.* XL, 85. Translatum etiam videtur XX, 34. sed hic versum excidisse probabile est.

Verbum φαέθω apud Homerum non reperitur nisi in participio fixo Solis epitheto Od. V, 479. X, 16. XLIX, 441. Hes. Th. 760. Soph. El. 814. v. Ellendt. Lex. Soph. II, p. 888. Huic usui convenienter Manetho suum Jovem sic vocitat. v. Gronov. ad lib. IV, 36. — Fabula de Phaethonte, Solis filio, antiquioribus poetis ignota est.

32. *Somnus*. Νήδυμος appellativi familiare epitheton Homerus ipse deo ⁷⁰⁾ attribuit Il. XIV, 242. 354. et XVI, 454. De formis νήδυμος et ηδυμος v. Spitzn. ad II. II, 2. Gaisf. ad Simon. fr. CCXXVI, 1. Lob. Path. p. 165. Adde Boettcher. I. c. p. 21. Νήδυμος Ὀρφεὺς legitur in Epigr. Άδεσπ. CCCLIV. Nonnus qui ipse νήδυμον ὑπνον dixit XV, 168. XXVI, 371. XLVII, 140. etiam νήδυμον ὕδωρ dicere non est veritus XLVIII, 602. Paraphr. II, 41. et scriptor Cynegeticorum IV, 330. οἴνον νηδυμίοιο (sic).

33. *Thetis*. Haec ἀργυρόπεζα cognominatur ab Homero ⁷¹⁾ et iis qui eum imitati sunt Hom. h. Ap. II, 141. Hes. Th. 1006. Qu. Sm. III, 101. IV, 172. V, 233. Nonn. XII, 235. XLVII, 285. Orph. Arg. 387. Et delectat hic comparare quod Rufinus epigr. XXXVI, 4. dixit: πόδες ἀργυρέης λευκότεροι Θέτιδος. Pindarus autem transluit ad Venerem Pyth. IX, 9. et Nonnus ad nympham XXXII, 291. et ad Dianam XXXIV, 47. Masculina forma, licet χαλκεόπεζος (Claudian. epigr. III, 1.), δίπεζος, τετράπεζος etc. in usu fuerint (v. Spitzn. ad II. XI, 629.) non reperitur nisi Rufin. epigr. VI, 1. παρθένος ἀργυρόπεζος ἐλούετο: sed φοινικόπεζος nemo dixisse videtur v. supra n. 8. p. 9.

34. *Ulixes*. De τλήμων egregia est Aristarchi observatio, hoc apud Homerum nunquam miserum sed durum laborisque patientem ⁷²⁾ significare. Lehrs. p. 99. sq. Praeter II. XXI, 430. (Θαρσαλέοι καὶ τλήμονες) unus Ulixes hoc epitheton accipit II. X, 2. XXI, 430. cuius θυμὸς dicitur τλήμων V, 670. Quam significationem posteriores poetae inque his tragicī voci attribuerint inest in ipsis Aristarchi verbis I. c. — Πολυτλήμονα se ipse vocat Ulixes cum ancillis colloquens Od. XVIII, 318. sed II. VII, 152. Nestor de se dicit: ἀλλ᾽ ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν. — Fixum autem et perpetuum epitheton infelicis Ulyssis (Virg. Aen. III, 691.) est πολύτλας quod apud Homerum semper ante δῖος Ὀδυσσεὺς et in uno nominativo legitur. Apud Sophoclem Aj. 956., ubi Ulixes hoc epitheton infortuniis nondum meruerat, Musgravius qui usum hujuscemodi epithetorum ignorasse videtur ἀνγίθεταν desiderat. Quod Diomedes Gramm. I, p. 307. ed. Putsch. de hac

⁷⁰⁾ Similiter Hesiodus Th. 213. Θεὰ τέχες Νύξ ἔρεβεννή, μέλαινα Γαῖα de dea fragm. XXVIII, 3. Homerus ipse ἀγάστονος Ἀμφιρότη Od. XII, 79. cf. Hom. h. Ap. 74. et Pindarus χρυσάρματος Μήγα Ol. III, 20. et alii alia praebuerunt.

⁷¹⁾ In Odyssea non reperitur; nam XXIV, 92. spurius est.

⁷²⁾ Eodem intellectu δυστλήμων legitur Hom. h. Ap. II, 354.

voce dixit jocosius quam verius est. — Ab Homero discedunt Agathias ep. LXXIV, 9. ἀλλ᾽ ἔσομαι πολύτλας τις ἐγὼ πλέον et Manetho V, 268. (a Koechlyo quidem uncis inclusus) ἄνδρα τένυοισιν ἐπώδυνον ἡδὲ πολύτλαν. Eadem accusativi forma apud Antisthenem reperitur Ulyx. p. 667. ubi Bekkerus πολύτλαντα fortasse non desiderasset si Manethonis loci incorrupti meminisset.

Si ab Iliadis loco IV, 421. discesseris etiam ταλασίφρων uni Ulixi vindicari potest. Alibi, sed sine dubio fortuito, apud Homerum solus genitivus legitur: Ὄδυσσης ταλασίφρονος quem secuti sunt Hes. Th. 1012. Alem. fr. II, 1. Orph. Lith. 672. Ανθρώποι ταλασίφρονος Panyas. fr. IV, 10. ed. Lehr. (I, 10. Gaisf.) Νηλῆος τ. Hes. fr. XXI, 1. Praeterea: ταλασίφρονα Θνυδν dixit Tyrtaeus IV, 2. et διώει τ. Theoc. XXIV, 50.

Πολύφρων epith. Ulixi cum Vulcano commune est: Ἡραίστοιο πολύφρονος II. XXI, 367. et verso ordine π. H. Od. VIII, 327. Hoc quoque vocabulum apud Homerum in genitivo tantum et in accusativo reperitur: Ὄδυσσης πολύφρονα Od. XIV, 424. XX, 239. 329. XXI, 204. cf. Anthol. gr. I, n. 10. v. 70. π. Κωνσταντῖνος. Qu. Sm I, 727. ἀλόχοιο π. Christod. 86. π. μῆτιν. Nominativus invenitur in Synesii hymno VII, 20. ἀ πολύφρων τέχνα.

Praeter II. XXI, 355. πολυμήτιος⁷³⁾ Ἡραίστοιο unde sua transscripsit Apollonius Rhodius I, 851. hoc epitheton soli Ulixi apponitur quod praeter Od. VIII, 311. XI, 585. (πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὄδυσσεις) et II. III, 268. XXIII, 709. 755. ubi Ὄδυσσεις π. legitur semper nomini praeponitum in exitu versus locatum est. Praeter Homerum Ulixi id tribuunt Aristoph. Vesp. 351. Aristotel. in epigr. Br. Anall. II, p. 180. et alii; Minervae autem Hom. h. IX, 2. Coluth. 144. Qu. Sm. XII, 154. Christod. 326. Nonn. XXVI, 36. Orph. Lith. 659. et Mercurio Id. ibd. 54. Hom. h. Merc. 319. Longius ab homericō usu distat Orph. Arg. 426. π. Ἔρωτα⁷⁴⁾ Id. h. X, 10. et Julian. Aegypt. ep. XXIV, 1. φύσιν π. Nonn. XXXVI, 203. ἥνιοχος π. et scriptor epigr. XXI, 5. in Brunikii Anall. III, p. 22. πολύμητις (vocat.) de Porphyrio victore. — Formam πολυμήτης (n. 30.) reperi Syne. h. II, 25. δαιμόνιον πολύθρον καὶ πολυμήταν pro qua Oppianus Hal. V, 6. πολυμῆτα (Προμηθεὺς) et in illo ὅις μεγάλη σημεῖον πολυμήτου a Steph. s. v. commemorato.

Contra ab eadem voce μῆτις originem traxit ποικιλομήτης Hom. II. XI, 482. Od. III, 163. VII, 168. XXII, 115. 202. 281. Ὄδυσσης δαΐφρονα ποικιλομήτην. In Odyss. XIII, 293. Ulixem Minerva alloquitur ποικιλομήτα, Mercurium Maja in Hom. h. Merc. 55. 514. Jovem Juno Hom. h. Ap. II, 144. Sed jam apud Sophoclem fragm. Ter. IX, 1. (519. D.) ποικιλομήτης ἀνὴρ Βενέτιος ἀμύνων, apud Nonnum Ἡρη ποικιλομήτης VIII, 125. et ποικιλόμητις Ἐρεχθεὺς XXXVII, 622. et βροτὲ ποικιλόμητι apud Orph. Clem. Alex. Protrept. VII, 74.

Praeter unum Odysseae locum I, 205.⁷⁵⁾ ubi non epitheton sed attributum est apud Homerum πολυμήχανος semper in vocativo reperitur in versu illo saepeissime redeunte: Διογένες Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὄδυσσεο. (cf. Friedlaender. Ni-

⁷³⁾ In Orph. Arg. 127. πολυμήτιδι (τέχνη) flectitur.

⁷⁴⁾ Cf. Rigler. Meletem. Nonn. I, p. 10.

⁷⁵⁾ Cf. Epigr. Άδεσπ. XVII, 1. (Br. Anall. III, p. 145.) ἀτρεκέως πάντων πολυμήχανός εστιν Ὄδυσσεος.

canor. p. 38.) ut paucis mutatis in ultima Odysseae rhapsodia 191. ὅλβιε Ααέραο πάϊ, πολυμήχαν' Οδυσσεῦ. In Soph. Phil. 1120. Ellendius Lex. Soph. II, p. 596. artibus et fraude plenum vertit; nam solerter interpretari non convenit invidiōse Philoctetae dictum de Ulixis fraudibus. — Homerus ne Circen quidem hoc epitheto ornat cuius δόλον πολυμηχανίην τε Od. XXIII, 321. Ulixes cum uxore sua communicat. Sed jam in Hom. h. Merc. 319. Apollini tribuitur, Junoni a Theocrito XXIV, 13. et Nonno XXII, 74. XXXII, 46. Praeterea commemoro haec: Orph. Lith. 311. Αἴγαστος κούνη π.; Opp. Hal. II, 597. ἵρτης; Nonn. XXXIV, 9. π. Μοδόενς; Orph. h. X, 1. Ὡ Φύσις παμμήτειδα θεά πολυμηχανε μῆτερ; Mus. 202. π. μῆθος; Nonn. VIII, 121. ἐπικλοπία π.; Id. Paraphr. XVII, 70. κόσμος⁷⁶⁾ πολυμηχανος.

Πολύτροπος legitur Od. I, 1. X, 330. In hymno Hom. Merc. 13. 439. Mercurio tribuitur male intellectis Homeri locis, v. Voss. Epist. mythol. I, p. 102. et Proteo Nonn. I, 14. *Πολύτροποι* apud Herodotum II, 121. astutiam significat. *Ἄστα πολύτροποις* Eustath. p. 1381. 34. ἀντὶ τοῦ ποικίλην dictum putat. Et hic significatus sexcenties quadrat in poetas posteriores et prosaicos quorum locos enumerare prorsus infinitum est. Superlativus et comparativus reperiuntur: Plat. Hipp. min. p. 364. C. Maccab. IV, 1. 25. IV, 3. 20. IV, 14. 12. Theodor. Stud. p. 68. D. et 198. A. — Adverbium quid significet docet de Wette ad init. Epistol. ad Hebraeos.

Quum nemo fere posteriorum epicorum unum horum quae commemoravimus epithetorum Uixi tribuerit, sed quum iidem *πολύτροπα* θάνατα, φάρμακα, σήματα, τεύχεα, δήνεα, *πολύτροπον* ἥθος v. Fischer. „De differentia“ etc. p. 13. atque similiter alia multa dixerint, hoc satis signi est eos dedita opera terminos significatio-
nis verae et propriae egressos fuisse. v. Lob. Phrym. p. 649. Et si consideramus, Quintum Smyrnaeum, ut exemplum proferamus, saepissime Uixem πιντόφρονα, πικριμήδεα et sim. vocare, nunquam πολύτρον, πολύτριν, πολυμηχανον etc.: eo magis apparebit illum et ipsius similes etiam scriptores sui ingenii videri voluisse. Achillis epitheta homerica aliquot mutuatus est Quintus sed ea quae Koechly. in Emendationibus et Observationibus in Quintum Smyrnaeum (Act. Societat. graec. Vol. II, p. 180.) composuit posthomericam sunt.

Πτολίπορθος epitheton supra omisi quod non solum Uixi proprium est sed aliis quoque tribuitur. v. Duentzer. De Zenodoti studiis homericis. p. 163. N. 10. Locus Iliidis VIII, 371. sq. ubi Achilli tribuitur non commemoratus est a Nauckio Arist. Byz. p. 25. sp.

35. Venus. *Φιλομμειδής* tam stabile hujus deae est epitheton ut sic vocetur etiam quum belligerat. v. Schol. II. v, 40. Fuerunt quidem qui hic Λιὸς Θυγάτηρ Άρροδίτη (pro φιλ.) substituerent sed falso. Comparari cum hoc epitheto potest φαετή de sordida Nausicae veste, v. Apollon. Lex. Homer. p. 820. Schol. ad Od. ζ, 74. et ad ζ, 58.: sunt autem et alia praeterea plurima. Hinc nata est illa distinctio epithetorum catholicorum quibus character indelibilis indicatur et specialium. v. Lob. De antiphr. p. 313. Venus φιλομμειδής est etiam apud Hesiodum Th. 989. et Nonnum XXXIII, 56. XXXV, 184. XLI, 205. XLVII, 316. quo-

⁷⁶⁾ Magna autem est epithetorum varietas quam Nonnus ad declarandam naturam κόσμου ex-
cogitavit iis locis quibus ipsum genus humanum intelligitur. Rigler. Melet. Nonn. Part. I, p. 14.

rum ille Ιλανκονόμη φιλ. Th. 25. dixit et hic φιλ. δὲ γεραιὴ οἰνοβαρῆς Τρυγῆ XIV, 216. Cf. Naumach. 46. μήτε φιλομειδῆς μᾶλα γίγνεο. Forma φιλομειδῆς cum simplici ἦ reperitur Paul. Silentiar. ep. LII, 9. φιλομειδέσιν Μούσαις et in hymno apud Brunckium II, p. 517. v. 22. φιλομειδέα de Liberō patre. — Venus φιλομηδῆς a grammaticis inventa esse videtur; nam Hes. Th. 200. spurius et Manethonis locus II, 213. procul dubio corruptus est.

Ἐλικοβλέφαρος quod in Hom. h. VIII, 19. Hes. Th. 16. apud Pindarum et alios (v. c. Orph. h. LVII, 4.) Veneris est epitheton Pindarus ipse de Leda utitur Pyth. IV, 172., Simonides de Maja fr. XXVII, 2. (XVII, 2. Gaisf.), Quintus Cal. XIII, 470. et Constant. Manass. Compend. Chron. p. 20. (ed. Venet.) de Helena. Sed Achaei nunquam sic vocantur quanquam sunt ἐλικῶπες. Apud Homerum ipsum illud epitheton ἐλικοβλέφαρος nusquam legitur.

Sed nulla alia dea praeter Venerem ab Homero χρυσέη dicitur. Postiores poetae nunc Venerem⁷⁷) nunc alias deas et mulieres hoc epitheto orabant ut χρυσέη Λητώ Call. h. Del. 39., χρυσέαι παῖδες εὐβούλου Θέμιτος (de Horis) Pind. Ol. XIII, 8., χρυσέαι Νηρηΐδων Id. Nem. V, 7., χρυσέας Νίκας Id. Isthm. II, 26., χρυσέαι Μοῖσαν Id. ibd. VII, 6. (al. VIII, 12.)⁷⁸) et χρυσέα Ἐλένα Theocr. XVIII, 28. ὡς χρυσέα θύγατρος Αἰδώς (de Minerva) Soph. O. T. 189. cf. Ellendt. Lex. Soph. T. II, p. 970. Ad deos applicatur a Manethone VI, 746. χρύσεος Ἐσμῆς et ab scriptore Cyneget. II, 9. qui sic Jovem Danaes amatorem vocat. cf. Paul. Silentiar. ep. XVI, 1. et ab hymnographo in Br. Anall. II, p. 518. v. 23. (de Apolline). Nunquam autem Homerus Venerem πολύχρυσον vocat qualis est Hom. h. Ven. 1. 9. Hes. Th. 980. sc. 8. 47. opp. 521. fragm. LIII, 3.⁷⁹). Hoc enim apud Homerum urbium epitheton et hominum.

Ἄφροδίτη ἀφρογενῆς (Hes. Th. 196.) ἐπιτραγία (Plut. Thes. 18.) at καλλίπνυγος (Athen. XI. p. 554. E.) ad seriorem aetatem pertinet. cf. Goettl. ad Hes. opp. 373.

36. Vulcanus. Κυλλοποδίων (v. Nauck. Aristoph. p. 215. 19.) idem significat quod κυλλόπονς. Cum illo E. M. p. 130. 34. Οἰδιποδίων unde Oedipodionides ut Acrisionides confertur. v. Lob. ad Buttm. II, p. 439. Illud legitur II. XVIII, 371. XX, 270. et in vocativo XXI, 331. ubi Scholiasta injuria absonum putat quod Juno filium hoc epitheto alloquitur. In Nicand. Ther. 458. Dorvillius ad Charit. p. 723. Ἡραίστοιο κυλλοποδος scribi vult pro quo Schneiderus κυλλοποδος edidit. De κυλλοπόδης v. Steph. Thes. Alia exempla cum κυλλοπόδης congruentia in paragrapho de Iride accumulavi.

Ut κυλλοποδίων non in Odyssea sic κλυτοεργός (Od. VIII, 34.) non in Iliade legitur, quod Agathias ad deam Fortunam transtulit ep. LXV, 5. Κλυτόμητις primum Vulcano tribuitur Hom. h. XXX. 1., κλυτοτέχνης homericum est

⁷⁷) Hom. h. Ven. 93. Hes. Th. 822. 962. 975. 1005. 1014. opp. 65. fragm. CII, 3 Christodor. 99. 147. Mimnerm. I, 1. Anaer. XXXV, 8. Theogn. 1293. 1328. Callim. fragm. IV, 1. p. 280. Philodem. ep. X, 6. Synes. epigr. II, Nonn. II, 603. XIX, 42. XLVII, 653. Orph. Lith. 463. Tzetz. Antehom. 70. Forma χρυσέη de Venere apud Homerum semel reperitur II. IX, 389.

⁷⁸) Cf. Tzetz. Chil. II, 283. ἡ χρυσῆ Όμηρος Καλλιόπη.

⁷⁹) Callimachus Apolini tribuit h. Ap. 34. Plerique autem, prae ceteris tragicis, homericum usum secuti sunt.

II. I, 571. XVIII, 143. Od. VIII, 286. Hom. h. XXX, 5. pro quo Apollonius Rhodius III, 229. male τεχνήεις usurpat. v. Flor. Lobeckium Quaestt. ion. p. 72. sqq.; melius Solon πολυτέχνης (*Ηραίστοι πολυτέχνεω*) fragm. IV, 49. Pro hereroico χαλκεὺς (*Αμφιγύνηεις*) II. XV, 309. Quintus χαλκοτέχνης dicit II, 440. *Αμφιγύνηεις* autem ipsum praeter Homerum et Hesiodum Antimachus fr. XV, 1. Quintus Sm. II, 139. Nonnus V, 580. alii praebent.

Finem huic dissertationi Lehrsii verbis imponam Quaestt. p. 320.: Hoc facile dici potest illis quae attulimus epithetis sive Dis sive hominibus apud Homerum solis et praecipue tribui solitis inter omnes poetas liberrime Nonnum uti: sed pauca erunt quibus non ante eum jam alii, partim antiquissimi, καταχρησικῶς usi sint.

Eduard. Krah.

Errata

p. 5. v. 9. et 10. scr. Ὀἰλῆος (bis). — p. 8. s. f. Ἡώς pro Ἡώς. — p. 12. v. 18. leg. B. pro Br. — p. 13. v. 1. scr. πᾶσι. — p. 16. leg. nominibus pro omnibus. — p. 17. v. 20. Murgent. pro Margun. — p. 21. v. 1. Εὐελας pro Euelas. — p. 22. v. 11. scr. Αγήτις. — ibid. v. 12. Ιητίδες pro Ιητιδες. — ibid. v. 23. Αλαλκομενῆς. — ibid. v. 24. commemorantur p. 24. v. 2. scr. ἐρεσφαράγου. Alla leviora vitia periti lectores facile corrigent.

Durchaus sehr Ueberzeugend
findt man sehr interessante Beispiele für die
eigene Entwicklung des Gymnasiums und
seine Zukunft. (Vgl. IV, 18, Prologue
und XXXVII, 5, bis zur folgenden
Zeile.)

Bericht

über

das altstädtische Gymnasium

von Ostern 1851 bis Ostern 1852.

Erster Abschnitt.

Allgemeine Lehrverfassung.

1. Da der Lectionsplan im verflossenen Schuljahre keine wesentlichen Veränderungen erfahren hat, so erscheint die Mittheilung der in den einzelnen Klassen behandelten Lehrpensa nicht nothwendig. Wenn Zeit und Raum es gestatten, soll in dem nächsten Programm der ausführliche Lehrplan, nach welchem am altstädtischen Gymnasio unterrichtet wird, entweder ganz, oder wenigstens in seinen Haupttheilen mitgetheilt werden.

2. Für die Privatstunden im Englischen haben auch im verflossenen Schuljahre die Schüler der Secunda und Prima im Allgemeinen eine recht rege Theilnahme bewiesen. Aus Secunda haben 39, aus Prima 15 Schüler dem Unterrichte beigewohnt. Ertheilt wurde derselbe wie bisher von Herrn Dr. Seemann.

3. An dem Turnunterricht haben im verflossenen Sommer viele Schüler der unteren und mittleren, nur wenige der oberen Klassen sich betheiligt. Dem Winterturnen wohnten im Ganzen 43 Schüler des Gymnasii bei. Sehr zu bedauern ist es, dass namentlich die oberen Klassen unserer Anstalt dem Turnen eine so geringe Theilnahme zuwenden. Eine zweckmässige Kräftigung des Körpers thut unserer Jugend wahrlich sehr noth; es sollte daher die Gelegenheit dazu nicht leichtsinnig vorübergelassen, man möchte fast sagen, gemieden werden!

Vertheilung der Stunden unter die Lehrer, wie sie gegenwärtig besteht.

Lehrer.	I.	II. a.	II. α.	III. a.	III. b.	IV.	V.	VI.	Sa.
1. Dr. Ellendt, Director. Ordinarius von VI.	5 Griech.	2 Griech.	2 Lat. D.				1 Lat. Rep.	4 Deutsch	14
2. Müttrich, Professor u. 1ster Oberlehrer. Ordinarius von I.	4 Math. 2 Phys.	4 Math. 1 Phys.	4 Math. 1 Phys.					3 Gesch. u. Geogr. 1 Naturk.	20
3. Dr. Gryczewski, 2ter Oberlehrer.									
4. Fatscheek, 3ter Oberlehrer.	4 Deutsch u. Philos.			2 Lat. D. 2 Franz.	2 Lat. D. 2 Franz.		5 Deutsch	2 Deutsch Lesen	19
5. Dr. Nitka, 4ter Oberlehrer. Ordinarius von III. a.	6 Latein 1 Griech.	4 Griech.		6 Griech.					17
6. Dr. Möller, 5ter ord. Lehrer. Ordinarius von IV.	2 Gesch. 1 Geogr.	2 Gesch. 1 Geogr.	2 Gesch. 1 Geogr.			9 Latein 3 Deutsch			23
7. Dr. Kraft, 6ter ord. Lehrer. Ordinarius von II. a.	2 Relig. 2 Lat. D. 2 Franz.	2 Relig.	2 Relig. 3 Deutsch	2 Relig. 2 Relig.	2 Relig.				24
8. Dr. Richter, 7ter ord. Lehrer. Ordinarius von II. α.		3 Deutsch 2 Lat. D.	7 Latein 3 Deutsch					8 Latein	23
9. Schumann, 8ter ord. Lehrer. Ordinarius von III. α.				4 Math. 2 Phys.	4 Math. 2 Naturk.	4 Math. 2 Naturk.	4 Rechnen 2 Naturk.		24
10. Retzlaß, Schulamts-Candidat.				6 Griech. 2 Franz.	7 Latein			3 Gesch. u. Geogr.	18
11. Becker, Schulamts-Candidat.						3 Deutsch 3 Gesch. Geo. 7 Latein	5 Griech. a.		18
12. Dr. Wyszomierski, Schulamts-Candidat.			2 Franz.					8 Latein	10
13. Teller, Schulamts-Candidat.							3 Gesch. u. Geogr.		3
14. Weiss, Predigt-Amts-Candidat.							2 Relig.	2 Relig.	4
15. Dr. Seidel, Candidat. prob.						6 Griech.			6
16. Büttner, Candidat. prob.							5 Griech. b.		5
17. Rosatis, Elementarlehrer.							2 Singen	4 Rechnen 1 Singen	7
18. Stobbe, Maler und Zeichnenlehrer.				2 Zeichnen	2 Zeichnen	2 Zeichnen	2 Zeichnen	2 Zeichnen	8
19. Sobolewski, Cantor und Musikdirektor.				2 Singen			1 Singen		3
20. Becker, Schreiblehrer.						2 Schreiben	3 Schreiben	3 Schreiben	8
									258

Anm. 4 Hebr. Stunden in Prima und Secunda ertheilte Herr Professor Nesselmann.

Uebersicht des Lehrplans während des verflossenen Schuljahrs.

Fächer.	Klassen und wöchentliche Stunden.									
	I.	II. a.	II. a.	III. a.	III. b.	IV. a. b.	V.	VI.	Sa.	
1. Religionslehre	2	2	2	2	2	2	2	2	2	16
2. Lateinische Sprache . . .	8	9	9	9	9	9	9	8	70	
3. Griechische Sprache . . .	6	6	6	6	6	5 a. b.	—	—	40	
4. Hebräische Sprache . . .	2	2	2	—	—	—	—	—	6	
5. Deutsche Sprache	3	3	3	3	3	3	5	6	29	
6. Französische Sprache . .	2	2	2	2	2	—	—	—	10	
7. Philosophische Propädeutik	1	—	—	—	—	—	—	—	1	
8. Mathematik und Rechnen .	4	4	4	4	4	4	4	4	32	
9. Geschichte und Geographie	2	3	3	3	3	3	3	3	23	
10. Naturkunde	2	1	1	2	2	2	2	1	13	
11. Schreiben	—	—	—	—	—	2	3	3	8	
12. Zeichnen	—	—	—	2	2	2	2	2	10	
13. Singen	2	2	2	1	2	2	2	1	14	
Summa:	34	34	34	34	35	34	32	29	272	
Durch Combination gehen ab:									14	
									Wurden wirklich gegeben: 258	

Zweiter Abschnitt.

Verordnungen der Hohen Behörden.

1. Die Schüler sollen von der Theilnahme an den öffentlichen Gerichtssitzungen abgemahnt, und, wenn dies nicht fruchtet, durch Verbot davon zurückgehalten werden. K. P. S. C. d. 7. Juni 1851.
2. Ausländer dürfen als Candidaten des höhern Schulamts nur mit höherer Genehmigung zur Abhaltung des Probejahrs zugelassen werden. K. P. S. C. d. 10. Juni 1851. d. 16. Febr. 1852.
3. Es wird festgesetzt, dass die Manuscrite, sowohl der wissenschaftlichen Abhandlungen, als auch der Schulnachrichten der jährlichen Schulprogramme vor dem Abdrucke zur Durchsicht an das K. Prov.-Schul-Colleg. eingesandt werden. Verf. d. 31. Juli 1851.
4. Mittheilung einer Circularverfügung des Königl. Ministerii des Innern in Betreff der öffentlichen Leihbibliotheken, mit dem Auftrage, falls dem Altstädt. Gymnasium bekannt wird, dass Eigenthümer von Leihbibliotheken den bestehenden Vorschriften entgegen handeln, der Polizeibehörde davon Anzeige zu machen. K. P. S. C. 11. October 1851.

5. Den Schülern, welche sich für den höhern Militairdienst bestimmen, soll bei ihrem Abgange von der Schule ein ausführliches Zeugniss über ihre Anlagen, ihren Fleiss und ihre sittliche Führung ausgestellt werden. K. P. S. C. d. 27. October 1851.

6. Das Urtheil über das Resultat der Abiturientenprüfungen ist mit Bestimmtheit und ohne alle verschiedener Deutung fähige beschränkende Zusätze auszusprechen. K. P. S. C. d. 26. December 1851.

7. Einem Primaner, welcher im Disciplinarwege von einem Gymnasio entfernt wird, ist, wenn er an einem andern Gymn. die Zulassung zur Maturitätsprüfung, sei es als Abiturient, oder als Extraneus, nachsucht, dasjenige Semester, in welchem seine Entfernung von der Anstalt erfolgt ist, nicht anzurechnen. — Nach denselben Grundsätzen ist zu verfahren bei der Zulassung solcher Primaner zur Maturitätsprüfung, welche ein Gymnasium willkührlich, um einer Schulstrafe zu entgehen oder aus andern ungerechtfertigten Gründen verlassen haben. Eine Ausnahme, und nur mit Genehmigung des Königl. Prov.-Schul-Colleg., ist nur dann gestattet, wenn der Abgang von dem Gymnasio durch Veränderung des Wohnorts der Eltern oder durch andere Verhältnisse, welche den Verdacht eines willkührlichen, ungerechtfertigten Wechsels der Schulanstalt ausschliessen, veranlasst worden ist. K. P. S. C. d. 17. Januar 1852.

Dritter Abschnitt.

Chronik des Gymnasii.

I. Persönliches: Seit dem Erscheinen des letzten Programms sind folgende Veränderungen im Lehrercollegio eingetreten:

1. Mit dem Schlusse des vergangenen Schuljahres 1850/51 schied aus dem Lehrercollegium vollständig aus der professor emeritus Herr Dr. Legiehn, indem er durch die Munifizenz der städtischen Behörden mit Pension in den gewünschten Ruhestand versetzt wurde. Von Michaelis 1849 bis October 1851 hatte Herr Professor Legiehn noch die Verwaltung der Nebenschulkasse des Gymnasii und den Unterricht im Hebräischen in den beiden obersten Klassen beibehalten und die ihm dadurch erwachsenden Geschäfte mit gewohnter Treue und Sorgfalt versehen. Seine übrigen amtlichen Geschäfte waren schon um Michaelis 1849 Herrn Dr. Krah, seinem Adjunctus, übertragen worden. Möge nun unser geehrter Herr College, den wir alle mit Wehmuth aus unserer Mitte scheiden sahen, die ihm gewordene Ruhe und Musse in ungetrübter Heiterkeit noch recht lange geniessen. Wir werden seiner stets in Liebe und Freundschaft gedenken.

2. Zu Ostern v. J. erwirkte sich Herr Dr. Bender, nachdem er in dem vorhergegangenen Winter fast drei Monate an einer hartnäckigen Augenkrankheit gelitten hatte und dadurch der Verwaltung seines Amtes entzogen worden war (s. d. vorj. Progr.), einen sechsmonatlichen Urlaub, um, womöglich, eine gründliche Besserung seines Gesundheitszustandes herbeizuführen. Er sollte jedoch an die Anstalt, der er seit dem 1. Juli 1841 angehört hatte, nicht mehr zurückkehren.

Theils andauernde Kränklichkeit, theils andere Gründe, deren Erörterung hier nicht stattfinden kann, veranlassten ihn, mit dem Ablaufe seines Urlaubs zu Michaelis v. J. auf Entlassung aus dem Amte bei dem Wohllöbl. Patronate anzutragen. Die Schule verlor an ihm einen durch wissenschaftliche Bildung und treuherzige Offenheit ausgezeichneten Lehrer. Seine zahlreichen Schüler und seine Collegen werden ihm ein auf Liebe und Hochachtung gegründetes dauerndes Andenken bewahren. Die landwirthschaftliche Thätigkeit, der er sein ferneres Leben zu widmen beschlossen, wird ihm hoffentlich dauernde Gesundheit und die Ruhe und Freudigkeit des Gemüths zuführen, deren er sich in seiner bisherigen amtlichen Thätigkeit leider nicht erfreuen durfte.

3. Während der Michaelisferien v. J. erkrankte Herr Dr. Gryczewski, nachdem er schon sieben Jahre mehr oder minder leidend gewesen war, so schwer, dass ein baldiger Wiedereintritt in seine Amtsgeschäfte nicht erwartet werden konnte. Bis Ende November vertraten ihn seine Collegen. Sodann wurde mit Bewilligung des Wohllöbl. Patronats eine weitere Vertretung durch Hilfslehrer eingeleitet. Leider hat sich der Gesundheitszustand unseres geehrten Herrn Collegen so wenig gebessert, dass er während des ganzen Winterhalbjahres seiner amtlichen Thätigkeit entzogen geblieben ist, und, seinem Wunsche gemäss, an die Anstellung eines Stellvertreters in seinem Amte gedacht werden muss. Die nötigen Einleitungen dazu sind getroffen und werden hoffentlich einem gedeihlichen Ende zugeführt werden.

4. Seit Ostern v. J. verwaltete Herr Dr. Krah, bis dahin Adjunctus des Prof. Legiehn, die letzte ordentliche Lehrerstelle. Um Michaelis wurde derselbe in Folge des Austritts des Herrn Dr. Bender zum sechsten ordentlichen Lehrer ernannt. Herr Dr. Richter, der seit fast acht Jahren mit sehr anerkennenswerthem Eifer und sehr günstigem Erfolge an der Anstalt gearbeitet hatte, erhielt die siebente ordentliche Lehrerstelle.

5. Den hebräischen Unterricht übernahm, mit Bewilligung der Hohen Behörden, von Ostern v. J. ab Herr Professor Dr. Nesselmann.

6. Herr Dr. Bender wurde während des Sommerhalbjahres 1851 durch die Schulamtscandidaten Herren Retzlaff, Dr. Wyszomierski und Becker vertreten.

7. Die Unterrichtsstunden des erkrankten Herrn Dr. Gryczewski übernahmen die Herren Oberl. Dr. Nitka, Schul-A.-C. Becker und Dr. Wyszomierski.

8. Mit dem 1. Mai v. J. trat der Schulamtscandidat Herr Bork aus seinem Verhältnisse zur Anstalt, indem ihm die interimistische Verwaltung einer Lehrerstelle an dem Progymnasio zu Hohenstein von dem Königl. Provinzial-Schul-Collegio übertragen wurde. Herr Bork hat stets mit Ernst und Eifer unterrichtet und sein Unterricht ist von anerkennenswertem Erfolge gewesen.

9. Von Michaelis 1850 bis dahin 1851 unterrichtete Herr Candidat Teller Behufs Abhaltung des gesetzlichen Probejahrs an der Anstalt. Auf seinen Wunsch wurden ihm auch nach dem Ablaufe desselben einige Lehrstunden (Geschichte und Geographie in Quarta) übertragen.

10. Zu Ostern v. J. begann der Schulamtscandidat Herr Dr. Seidel, zu Michaelis v. J. der Schulamtscandidat Herr Buettner das gesetzliche Probejahr.

11. Als wissenschaftliche Hilfslehrer waren auch im verflossenen Schuljahre die Schulamtscandidates Herren Retzlaff, Dr. Wyszomierski und Becker, Herr Rosatis, Lehrer der städtischen Töchterschule, und Herr Predigtamtscandidate Weiss an der Anstalt beschäftigt.

12. In dem jetzt zu Ende gehenden Winterhalbjahr erkrankte auch Herr Professor Müttrich und wurde seiner Amtstätigkeit während fünf Wochen ganz entzogen. Seit dem 5. Januar hat er einen Theil seines Unterrichts wieder übernehmen können. In acht Stunden wird er bis zum Schlusse des Schuljahrs durch seine Collegen vertreten.

13. Ausserdem wurde noch durch Kränklichkeit Herr Dr. Krah während drei Wochen, Herr Retzlaff während sechzehn Tagen und Herr Cand. Weiss sechs Wochen hindurch von der Ausübung ihrer amtlichen Thätigkeit abgehalten.

14. Ist somit dieses Schuljahr ein Leidensjahr für die Lehrer des Altst. Gymn. gewesen, so mag diesen Theil unseres Berichtes die erfreuliche Nachricht schliessen, dass der Gesundheitszustand unserer Schüler ein sehr günstiger genannt zu werden verdient. Wir haben keinen Schüler durch den Tod verloren, und nur drei Schüler haben wegen ernstlicher Krankheiten längere Zeit die Schule versäumen müssen.

II. Verschiedenes.

1. Das Sommerhalbjahr 1851 begann Montag d. 28. April und wurde am Sonnabend d. 4. October geschlossen. Das Winterhalbjahr wurde am 13. October begonnen und endet Dienstag d. 6. April.

2. Am 15. October v. J. wurde in dem Kreise der Schüler und Lehrer des Gymn. der Geburtstag Sr. Majestät des Königs gefeiert. Die Festrede hielt Herr Dr. Krah. Choralgesang leitete die Feier ein und schloss sie.

3. Die gesetzlichen Prüfungen der Abiturienten des Gymn. wurden am 3. u. 4. October v. J. und am 29. u. 30. März d. J. abgehalten. Den Vorsitz führte der Königl. Provinzial-Schul-Rath Herr Giesebricht.

Vierter Abschnitt.

Statistische Nachrichten.

A. Lehrercollegium.

S. den ersten Abschnitt der Schulnachrichten.

B. Schülerzahl.

Am Schlusse des Winterhalbjahres 1850/51 (s. d. vorjähr. Progr.) besuchten das Gymnasium 360 Schüler. Im September d. J. 1851 befanden sich 358 Schüler im Gymnasio. Gegenwärtig (den 15. März) sind in demselben 364 Schüler, und zwar in I: 39; in II a: 45; in II α: 31; in III a: 40; in III α: 52; in IV: 57; in V: 54; in VI: 46.

Abgegangen sind im verflossenen Schuljahre:

I. Mit dem Zeugniss der Reife zur Universität:

- a. Zu Ostern 1851.
1. Richard Bellgardt, $19\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Jura).
 2. Richard v. Below, $17\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Jura).
 3. Ernst Dalkowski, 19 J. alt (stud. Medizin).
 4. Hermann Dyck, 20 J. alt (stud. Mathematik u. Theologie).
 5. Reinhold Georg Engelbrecht, $18\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Cameralia).
 6. Oscar Fischer, $19\frac{1}{4}$ J. alt (Stud. unbestimmt).
 7. Oscar Gryczewski, $18\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Jura).
 8. August Emil Hempel, $19\frac{3}{4}$ J. alt (stud. Cameralia).
 9. Eugen Kaelewurm, $17\frac{3}{4}$ J. alt (stud. Jura).
 10. Carl Leopold Kischke, $18\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Jura).
 11. Theodor Lipschitz, $17\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Medizin).
 12. Alexander Luebke, $18\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Jura).
 13. Siegfried Michelly, $17\frac{3}{4}$ J. alt (stud. Jura).
 14. Hugo Mueller, 21 J. alt (stud. Jura u. Cameralia).
 15. Anton Muetrich, $17\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Mathematik).
 16. Otto Negenborn, 18 J. alt (stud. Medizin).
 17. Hermann Nitschmann, 18 J. alt (stud. Jura).
 18. Emil Posseldt, 19 J. alt (geht zum Steuerfache über).
 19. Albert Puttriech, $18\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Jura).
 20. Theodor Richelot, 18 J. alt (stud. Jura).
 21. Gustav Schepke, $17\frac{3}{4}$ J. alt (stud. Jura).
 22. Johannes Symanski, $18\frac{1}{4}$ J. alt (stud. Jura).
 23. Heinrich v. Treyden, 18 J. alt (stud. Medizin).
 24. Carl Ulrich, $19\frac{1}{4}$ J. alt (stud. Jura).
 25. Theodor Wiener, $20\frac{1}{4}$ J. alt (stud. Jura).
 26. Carl Ernst Zimmer, $17\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Jura u. Cameralia).
- b. Zu Michaelis 1851.
1. Gustav v. Buchholtz, $18\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Jura).
 2. Richard Labes, 21 J. alt (stud. Jura u. Cameralia).
 3. Robert Negenborn, 17 J. alt (stud. Cameralia).
 4. Julius Nickell, $20\frac{1}{4}$ J. alt (stud. Jura).
 5. Erwin Schlieben, $20\frac{1}{2}$ J. alt (stud. Theologie).

II. Zu andern Berufsarten oder auf andere Schulen:

Aus Prima:	7
- Secunda:	13
- Tertia A:	9
- Tertia B:	7
- Quarta:	8
- Quinta:	3
- Sexta:	10
Summa:	57.

Aufgenommen wurden zu und nach Ostern 1551: 53
zu und nach Michaelis 1851: 39

Summa: 92.

Von den 364 Schülern, welche augenblicklich das Gymnasium besuchen,
sind 238 Einheimische und 126 Auswärtige.

C. Lehrmittel.

I. Die Gymnasialbibliothek hat ausser den zahlreichen Fortsetzungen früher begonnener Werke durch Anschaffung von Plinius' historia naturalis ed. Sillig, Krause's Geschichte der Erziehung bei d. Griechen etc., Boeckh's Staatshaushaltung der Athener, 2te Ausgabe, A. v. Humboldt's kritische Untersuchungen über die histor. Entwicklung der geograph. Kenntnisse etc., deutsch von Ideler, M. Hertz's Leben Lachmann's u. e. a. W., so wie durch einige werthvolle Geschenke des Königl. Hohen Ministerii d. g. U. u. M. A. einen wesentlichen, wenn auch leider wegen Mangel an Fonds nicht umfangreiche Vermehrung erfahren.

II. Die Schülerbibliothek ist aus den ihr zufliessenden Geldbeiträgen der Schüler ebenfalls angemessen vermehrt worden.

III. Durch den historisch-literarischen Leseverein, der 38 Mitglieder zählt, sind beiden vorgenannten Bibliotheken etwa 30 schätzbare Werke aus dem Gebiete der Geschichte, Reisebeschreibung und Deutschen Literatur zugewandt worden.

IV. Der physikalische Apparat und die naturhistorischen Sammlungen sind, soweit die ziemlich beschränkten Geldmittel ausreichten, ebenfalls vermehrt worden. Namentlich haben die naturhistorischen Sammlungen durch F. Unger's Werk: die Urwelt in ihren verschiedenen Bildungsperioden, ein sehr wesentliches Lehrmittel erhalten.

Mit besonderem Danke muss hier noch erwähnt werden, dass der Kunsthändler Herr Voigt einen werthvollen Kupferstich, die Laokoonsgruppe darstellend, dem Gymnasio zum Geschenk gemacht hat.

D. Unterstützungsfonds für hilfsbedürftige Gymnasiasten.

Einnahmen des verflossenen Schuljahrs:

I. Aus Beiträgen von Schülern der Anstalt:

1. Aus Sexta (12 Beitr.)	5 Thlr.	7 Sgr.	6 Pf.
2. Aus Quinta (8 Beitr.)	6 "	5 "	"
3. Aus Quarta (14 Beitr.)	16 "	23 "	6 "
4. Aus Tertia B. (15 Beitr.)	20 "	17 "	6 "
5. Aus Tertia A. (17 Beitr.)	30 "	27 "	6 "
6. Aus Secunda a (9 Beitr.)	14 "	25 "	"
7. Aus Secunda a. (25 Beitr.)	27 "	17 "	"
8. Aus Prima (15 Beitr.)	11 "	7 "	6 "
133 Thlr. 10 Sgr. 6 Pf.			

II. Von H. A. P. a. L.	1 Thlr. — Sgr. — Pf.
III. Zinsen von Capitalien	23 „ 3 „ 9 „
	157 Thlr. 14 Sgr. 3 Pf.
Bestand von 1850/51 . . .	82 „ 12 „ 2 „
Summa der Einnahme:	239 Thlr. 26 Sgr. 5 Pf.

Ausgabe des verflossenen Schuljahrs:

I. An Unterstützungen	84 Thlr. — Sgr. 9 Pf.
II. Für zinsbare Papiere	89 „ 26 „ 1 „
Summa der Ausgabe:	173 Thlr. 26 Sgr. 10 Pf.
Es bleibt demnach als Bestand:	66 Thlr. 29 Sgr. 7 Pf.

Aus der oben gegebenen Uebersicht ergiebt sich, dass 115 Eltern unserer Schüler an der Erhaltung und Erweiterung des Unterstützungs-Fonds sich betheiligt haben. Ich erlaube mir die Worte zu wiederholen, mit welchen ich meinen vorjährigen Bericht schloss: „Indem ich den geehrten Eltern unserer Schüler, welche in ihrem schönen Wohlthätigkeitssinne zur Unterhaltung und Erweiterung des U.-F. so reichlich beigetragen haben, den herzlichsten Dank sage, füge ich nur noch den Wunsch und die Bitte hinzu, dass die Beteiligung an diesem so wohltätigen Institut nicht schwächer, sondern immer allgemeiner werden möge. Schon mancher Schüler, der in den untern Classen zu den Unterstützenden gehörte, ist in den oberen Classen ein Unterstützter gewesen!“ — Auch hier gilt der Satz; „Wirket, da es noch Tag ist!“ —

Das nächste Schuljahr wird Montag den 19. April Morgens 7 Uhr begonnen werden. Zur Prüfung und Inscription der in das Gymnasium neu eintretenden Schüler sind die Vormittagsstunden der Ferienwoche nach den Osterfeiertagen festgesetzt.

Ellendt.